

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ
DVORNÍKY – **VČELÁRE,**
TURNIANSKA NOVÁ VES,
ZÁDIEL, ŽARNOV

**PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV**

© MOAD, s.r.o.

**Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov je vlastníctvom,
imaním obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov.**

**Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov
je autorským dielom MOAD, s.r.o.**

**Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií
sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť MOAD, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.**

**Akékoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku,
alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!**

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Názov:	Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov na roky 2016 – 2022
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obce: Dvorníky-Včeláre Turnianska Nová Ves Zádiel Žarnov
Územný plán obcí schválený:	Dvorníky – Včeláre 10/2014
Dátum schválenia PRO:	Dvorníky – Včeláre 8/2016 Žarnov 9/2016 Turnianska Nová Ves 10/2016 Zádiel 11/2016
Dátum platnosti:	1. 12. 2016
Publikovaný verejne:	1. 12. 2016
Spracovateľ:	MOAD, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 48 189 308 Registrácia: Okresný súd Košice I., odd. Sro, vložka: 37460/V

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

OBSAH

ÚVOD		5
	1. PROGRAM ROZVOJA OBCÍ	5
	1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ A JEHO PRÍPRAVA	5
	1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	5
	1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	6
	1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY	6
	1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV	7
	1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	7
	1.7 OSNOVA AKTUALIZOVANÉHO PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	9
A	ANALYTICKÁ ČASŤ	10
	2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCIACH	10
AI	ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	11
	3. KRAJINA	11
	4. OBYVATEĽSTVO	13
	5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE	16
	6. ŠKOLSTVO	16
	7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY	17
	8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	20
	9. KULTÚRA A ŠPORT	21
	10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI	22
	11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCÍ	22
AII	ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	23
	12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCIACH	23
	13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY	24
	14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	25
	15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	26
	16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI	27
	17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCÍ	28
AIII	ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA A SWOT	28
B	STRATEGICKÁ ČASŤ	31
	18. VYMEDZENIE POJMOV	31
	19. VÍZIA OBCÍ	31
	20. PRIORITY A CIELE	31
C	PROGRAMOVÁ ČASŤ	37
	21. PREHĽAD OPATRENÍ	37
	22. INDIKÁTORY OPATRENÍ	46
D	REALIZAČNÁ ČASŤ	48
	23. MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	48
	24. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	49
	25. KOMUNIKÁCIA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ	51
	26. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2016 - 2017	51
E	FINANČNÁ ČASŤ	65
ZÁVER		67
	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	69

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

ÚVOD

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves a Žarnov plánovanie svojho rozvoja deklarovali v roku 2005, kedy mali prijaté prvé dokumenty Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí. Realizácia aktivít podľa tohto plánu sa osvedčila. Investície a projekty, ktoré obce realizovali boli koordinované a nie náhodilé. Úspešné boli aj viaceré projekty a granty, ktoré obce pre svoj rozvoj využili. Pre programovacie obdobie 2014 – 2020, s presahom do roku 2022 sa obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov rozhodli pripraviť Plán rozvoja obcí v nadväznosti na aktuálnu legislatívu, ako aj v nadväznosti na priority a ciele Stratégie Európa 2020.

Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov je koncepčný dokument, ktorý hodnotí predchádzajúce obdobie z hľadiska naplnenia plánovaných cieľov, popisuje kľúčové javy v obciach, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju daného územia. Program rozvoja odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť vo vnútri obcí, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú spoločné pre všetkých obyvateľov obcí. Program rozvoja obcí je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného prospechu“. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

1. PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ A JEHO PRÍPRAVA

Kľúčovou ambíciou pri príprave aktualizácie Programu rozvoja obcí je skutočnosť, že využitie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov je limitované a je potrebné ich užívanie plánovať tak, aby z toho mali obce a ich obyvatelia čo najväčší úžitok. Skúsenosť z predchádzajúcich rokov potvrdila, že šikovným manažmentom sa to dá.

Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov do roku 2022 je strednodobým plánom pre pokračovanie naštartovaných dlhodobých procesov, ktoré vedú ku zlepšeniu sociálno-ekonomických podmienok života obcí a ich obyvateľov. Je návodom pre individuálne projekty obcí, ich podnikateľského zázemia, spolkov, či záujmových organizácií pri spoločnom úsilí o vlastný rozvoj. Program rozvoja obcí slúži ako podklad pre zdôvodňovanie finančných potrieb pri využívaní štátnych zdrojov a súčasne je potrebnou podmienkou k získaniu dotácií z fondov Európskej únie (EÚ).

Starostovia obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov poverili spracovaním rozvojového dokumentu obcí odborníkov spoločnosti MOAD, s.r.o., lídri ktorej sa dlhodobo zaoberajú aktivitami v prospech obcí. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stali obecné zastupiteľstvá. Obecné zastupiteľstvá prihládali na záujmy rozvoja obcí, ale aj na záujmy podnikateľov a ďalších subjektov, ktoré priamo aj nepriamo svojim pôsobením ovplyvňujú rozvoj obcí a regiónu. Spracovatelia pri návrhu stratégie obcí vychádzali aj z volebných programov, vďaka ktorým starostovia vyhrali komunálne voľby v novembri 2014. Program rozvoja obcí tak svojim reálnym obsahom zodpovedá potrebám obcí, ale aj potrebám jednotlivých subjektov v nej pôsobiach.

1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

NÁZOV DOKUMENTU	Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov na roky 2016 - 2022
FORMA SPRACOVANIA	Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených ne jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Programu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Programu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obcí. Zdrojom informácií boli obecné úrady, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obcí, využili získané iniciatívne návrhy zo

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

	stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Program rozvoja obcí je v súlade s koncepcnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.																																				
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	<p>Proces spracovania aktualizácie Programu rozvoja obcí koncepcne aj metodicky riadil spracovateľ: MOAD, s.r.o. Manažéri za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Ing. Alžbeta Naďová</p> <p>Riadiaca skupina:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>DVORNÍKY-VČELÁRE</th> <th>TURNIANSKA NOVÁ VES</th> <th>ZÁDIEL</th> <th>ŽARNOV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Csaba Simkó</td> <td>János Koleszár</td> <td>Július Nehoda</td> <td>Ján Kulcsár</td> </tr> <tr> <td>Mgr. Tímea Czompoly</td> <td>Monika Domonkosová</td> <td>Alexander Szabó</td> <td>Ing. Attila Görcsös</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pracovná skupina:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>DVORNÍKY-VČELÁRE</th> <th>TURNIANSKA NOVÁ VES</th> <th>ZÁDIEL</th> <th>ŽARNOV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Edita Viszlayová</td> <td>Ing. Štefan Köteles</td> <td>Valentín Pál</td> <td>Mária Farkasová</td> </tr> <tr> <td>Ing. Waldemar Vislay</td> <td>Alžbeta Mihaliková</td> <td>Alexander Szabó</td> <td>Gejza Karaffa</td> </tr> <tr> <td>Ing. Gejza Nagy</td> <td>Mária Fecskeová</td> <td>Tünde Fecsu</td> <td>Atilla Kollár</td> </tr> <tr> <td>JUDr. Štefan Hodermarsky</td> <td>Róbert Szabó</td> <td></td> <td>Jozef Kerekes</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	DVORNÍKY-VČELÁRE	TURNIANSKA NOVÁ VES	ZÁDIEL	ŽARNOV	Csaba Simkó	János Koleszár	Július Nehoda	Ján Kulcsár	Mgr. Tímea Czompoly	Monika Domonkosová	Alexander Szabó	Ing. Attila Görcsös	DVORNÍKY-VČELÁRE	TURNIANSKA NOVÁ VES	ZÁDIEL	ŽARNOV	Edita Viszlayová	Ing. Štefan Köteles	Valentín Pál	Mária Farkasová	Ing. Waldemar Vislay	Alžbeta Mihaliková	Alexander Szabó	Gejza Karaffa	Ing. Gejza Nagy	Mária Fecskeová	Tünde Fecsu	Atilla Kollár	JUDr. Štefan Hodermarsky	Róbert Szabó		Jozef Kerekes				
DVORNÍKY-VČELÁRE	TURNIANSKA NOVÁ VES	ZÁDIEL	ŽARNOV																																		
Csaba Simkó	János Koleszár	Július Nehoda	Ján Kulcsár																																		
Mgr. Tímea Czompoly	Monika Domonkosová	Alexander Szabó	Ing. Attila Görcsös																																		
DVORNÍKY-VČELÁRE	TURNIANSKA NOVÁ VES	ZÁDIEL	ŽARNOV																																		
Edita Viszlayová	Ing. Štefan Köteles	Valentín Pál	Mária Farkasová																																		
Ing. Waldemar Vislay	Alžbeta Mihaliková	Alexander Szabó	Gejza Karaffa																																		
Ing. Gejza Nagy	Mária Fecskeová	Tünde Fecsu	Atilla Kollár																																		
JUDr. Štefan Hodermarsky	Róbert Szabó		Jozef Kerekes																																		
OBDOBIE SPRACOVANIA	Program rozvoja obcí bol spracovaný v období apríl – november 2016																																				
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Program rozvoja obcí bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvy o dielo medzi obcami a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.																																				

Zdroj: spracovateľ

1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

TERMÍN: apríl – november 2016	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Úvod								
Analytická časť								
Strategická časť								
Programová časť								
Realizačná časť								
Finančná časť								
Záver								

Zdroj: spracovateľ

1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY

Právnym rámcom spracovania Programu rozvoja obcí sú ustanovenia zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Rovnako dôležitým východiskom pre

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Program rozvoja obcí je viacročný rozpočet obcí, strategická časť Programu zohľadňuje aj Územný plán obcí.

1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

NÁZOV DOKUMENTU	PLATNOSŤ DOKUMENTU	ÚROVEŇ DOKUMENTU	ZDROJ
Stratégia Európa 2020 a Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020	2020	nadnárodná	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Integrovaný regionálny operačný program „IROP“	2020	národná	www.mindop.sk

Zdroj: spracovateľ

1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCICH PHSR

Od roku 2005, kedy dol spracovaný, schválený a prijatý prvý Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves a Žarnov prešli obce viacerými pozitívnymi zmenami a realizovali viaceré rozvojové projekty, ktoré skvalitnili život obyvateľov aj návštevníkov obcí, regiónu a jeho okolia. Obce sa zapojili do prípravy a následnej realizácie viacerých investičných projektov a grantov, ktoré by bez takejto finančnej pomoci nebolo možné realizovať. Obce úspešne využili nenávratné finančné prostriedky a ďalšiu grantovú pomoc v prospech vlastného rozvoja a mohli tak realizovať prioritné investičné aktivity, na ktoré by veľmi ťažko vedeli vyčleniť finančné prostriedky z vlastných zdrojov. Podrobné hodnotenie realizácie aktivít pôvodného PHSR je uvedené v tabuľke.

Tabuľka Hodnotenie realizovaných investícií

ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Rekonštrukcia miestnych komunikácií		2010
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZISKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
149 595,03	PPA	94 453,66	55 141,37		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Prístavba ZŠ - Dvorníky		2013
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZISKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
3 250	Holcim Turňa	2 000	1 250	Spojovacia chodba v budove školy	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			700. – výročie založenia obce Dvorníky		2014
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZISKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
	KSK Košice Nadácia Carneus	1 240 2 500		Regionálny festival vín na Turnianskej vínnej ceste Oslavy – deň obce	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Historická monografia obce		2014
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZISKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
	Holcim Turňa	2 000		Vydanie historickej monografie	

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Drevený prístrešok – Včeláre		2014
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
	Holcim Turňa	2 000		Drevený prístrešok – obradná sieň	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Letný vzdelávací tábor - Dvorníky		2014
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
1 054	Úrad vlády KNM	1 000	54	Vzdelávací tábor pre deti – „Rodná zem“	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Letný vzdelávací tábor - Dvorníky		2015
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
1 053	Úrad vlády KNM	1 000	53	Vzdelávací tábor pre deti – spoznaj svoju rodnú zem	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Kompostovanie - Dvorníky		2015
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
1 000	CRH Slovensko	1 000	0	Nákup kompostovacích nádob pre obec	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Zelený plot pre krajší život - Dvorníky		2015
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
2 380,90	CRH Slovensko	2 000	2380,9	Vysadenie okrasných stromov medzi cementárňou a obcou pre čistejšie ovzdušie	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Informačné panely		2015
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
3 800	CRH Slovensko	2 000	1 800	Informačné panely pre meranie rýchlostí na začiatku obce	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
Zvyšovanie atraktivity obce Turnianska Nová Ves			Rekonštrukcia kultúrneho domu		2009
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			25 000	Oprava fasády, strechy	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
Zvyšovanie atraktivity obce Turnianska Nová Ves			Rekonštrukcia chodníkov		2007
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

CELKOM*	GRANTY	PROSTRIEDKOV*	ZDROJE*	
			5 000	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU	ROK REALIZÁCIE
Úprava verejných priestranstiev obce Turnianska Nová Ves			Oprava odvodňovacích rigolov	2009
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS
			5 000	
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU	ROK REALIZÁCIE
Tvorba a ochrana životného prostredia v obci Turnianska Nová Ves			Dokončenie rekultivácie skládky odpadov	2009 - 2010
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS
				Dotácia z Ministerstva životného prostredia
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU	ROK REALIZÁCIE
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU	ROK REALIZÁCIE
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS

*uvádzané v €

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Žarnov, 2016

1.7 OSNOVA PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

Program rozvoja obcí formuluje aktuálne kľúčové problémy obcí, jasne definuje ich strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obcí tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Program rozvoja obcí je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora. Program rozvoja je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia aj kultúrneho dedičstva. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová časť
- Realizačná časť
- Finančná časť
- Záver
- Prílohy

A. ANALYTICKÁ ČASŤ

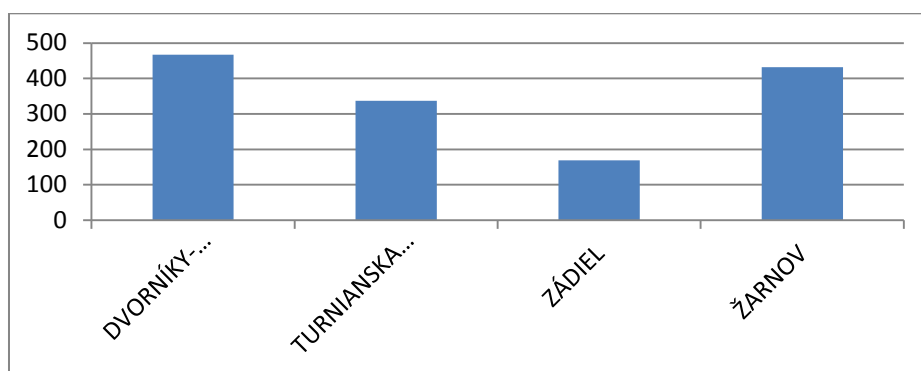
2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCIACH

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

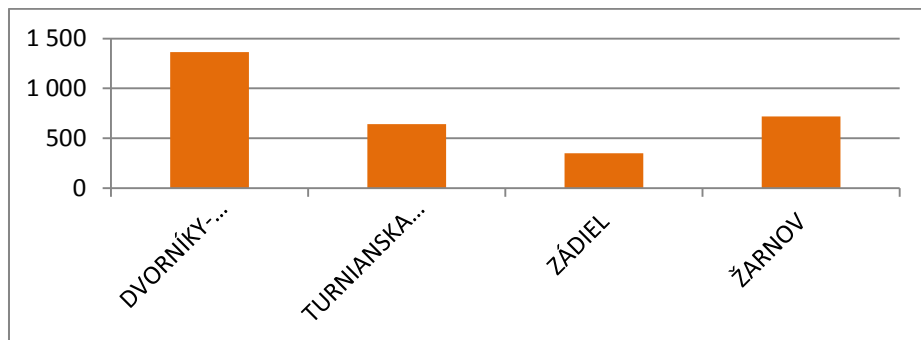
Tabuľka Základné údaje o obciach

OBC	POČET OBYVATEĽOV	KATASTRÁLNA VÝMERA (ha)
DVORNÍKY-VČELÁRE	467	1 365
TURNIANSKA NOVÁ VES	337	643
ZÁDIEL	169	352
ŽARNOV	432	720

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016, stav k 31. 12. 2015

Graf Porovnanie obcí podľa počtu obyvateľov

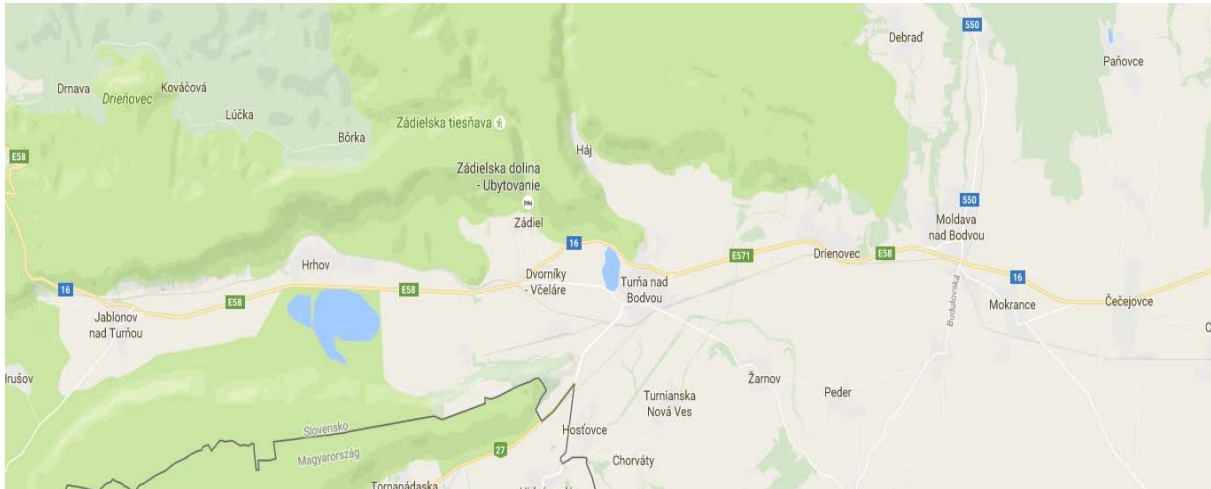
Graf Porovnanie obcí podľa katastrálnej výmery

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCÍ

Katastrálne územie obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov sa nachádza v juhozápadnej časti Košickej kotliny, v Turnianskej kotline. Dvorníky sú na náplavovom kuželi potoka Blatnice v nadmorskej výške 214 m a Včeláre na nive riečky Turňa v nadmorskej výške 195 m. Obec Zádiel sa rozkladá pri vyústení kaňonu Zádielskej tiesňavy a tvorí tak vstupnú bránu do Zádielskej doliny, ktorá patrí medzi najkrajšie doliny na Slovensku.

Všetky obce sa rozprestierajú popri hlavnej ceste E58 z Košíc do Zvolena. Okrem obce Zádiel hranica katastrálneho územie ostatných obcí je súčasťou štátnej hranice s Maďarskou republikou.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Obrázok 1 Mapa polohy obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov

2.3 HISTÓRIA OBCÍ

Dvorníky sú starým osídlením, prezrádza to aj názov obce. Dvorníci boli pôvodne kráľovskými poddanými spracovaní comesom. Podľa nich dostala obec, keď obyvatelia Dvorníky boli dvorníkmi turnianskeho kráľovského predia, ale v druhej polovici 13. storočia majetky Turnianskeho hradu prechádzajú do rúk šľachtickej rodiny comesa Tekusa.

Roku 1340 sa širšia rodina Tornai delí o svoje majetky a Dvorníky dostáva vetva sídliaca na Turnianskom hrade.

V roku 1598 tu bolo 52 domov obývaných. V roku 1608 sa v obci spomína filia kalvínskej farnosti v Turni nad Bodvou.

V 17. a na začiatku 18. storočia obec kvôli vojnovým udalostiam a chorobám spustla. V roku 1710 v župe vypukla morová epidémia a tak nečudo, že tu bývali len štyri rodiny. Preto po roku 1720 bola obec dosídlená maďarským a slovenským obyvateľstvom. Roku 1828 tu bolo už 89 domov a 698 obyvateľov, čo bolo jasným dôkazom rozvoja obce. Roku 1848 Elek Fényes opisuje obec takto: „Udvarnok v abovsko-turniaskej župe je maďarská dedina, od Turni nad Bodvou západne na pol míle, 547 katolíckych, 74 kalvínskych obyvateľov. Úrodný chotár, chov oviec, hostinec, vodný mlyn, vinohrad, veľa panských budov, zemepán, gr. Keglevich. P.p. Rožňava“.

Prvá svetová vojna priniesla obyvateľom chudobu. Na jej bojiskách padlo 12 miestnych obyvateľov. Po roku 1918 sa Dvorníky stali súčasťou novovzniknutej I. ČSR. Dvorníky boli aj naďalej poľnohospodárskou obcou a v roku 1919 bol založený dobrovoľný hasičský zbor. Pokles obyvateľstva poznačilo vysťahovalectvo do Ameriky. Roku 1935 bol vybudovaný obecný vodovod. Po II. svetovej vojne roku 1945 obec pripadla Československu. Roku 1950 bola obec elektrifikovaná a začala sa stavba kultúrneho domu. Dôležitým sa ukázala stavba železničnej trate Turňa nad Bodvou – Rožňava so zastávkou aj vo Dvorníkoch. Tunajšie JRD bolo založené roku 1956. Roku 1964 sa obce Zádiel, Dvorníky a Včeláre zlúčili do spoločnej obce Zádielske Dvorníky. Z hľadiska pracovných možností bolo významné otvorenie vápencového lomu vo Včelároch a roku 1973 Cementárne Turňa. Po roku 1898 bola v miestnom cintoríne postavená nová budova domu smútku a obec komplexne plynofikovaná.

Chotár obce **Turnianska Nová Ves** bol osídlený už v praveku, čo dokazujú tu nájdené archeologické nálezy. Podľa Anonymovej Gesta Hungarorum sa v tunajšom okolí po zápore vlasti usadila časť Maďarov pod vedením vojvodu Borsa. Tí kolonizovali aj údolie rieky Bodvy a tak riedko obsadené územie začalo byť osídlené hustejšie. Dôležitým pre obec bol vznik Turnianskej župy a župného hradu Turňa. Turnianska Nová Ves je starou obcou, ale mladšou ako okolité dediny, čo vyplýva aj z jej názvu. Pisomne je prvýkrát doložená r. 1340 pri delení majetku potomkov comesa Tekusa ako possessioine Uifalu. Po r. 1720 sa sem prisťahovali noví obyvatelia prevažne nemeckej národnosti. Podľa lexikónu z r. 1773 sa v obci rozprávalo nemecky a maďarsky. V roku 1964 Turnianska Nová Ves zlúčila s Hostovcami a Chorvátmi do spoločnej obce Nová Bodva, ktorej sídlo bolo v našej obci. Obec Nová Bodva sa rozpadla r. 1991 a Turnianska Nová Ves opäť samostatne

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

rozhoduje o svojich osudoch. Začala sa modernizovať infraštruktúra obce, v rámci ktorej bol do Turnianskej Novej Vsi zavedený plyn, vybudovaná káblová televízia, postavená nová budova požiarnej zbrojnice, obnovené chodníky a upravené verejné priestory.

Názov obce **Zádiel** je doložený z roku 1317 ako Zadelly, z roku 1355 ako Zadely, z roku 1773 ako Sadell, z roku 1920 ako Zadiel; po maďarsky Szádelő. Obec bola administratívne začlenená pod Abovsko-turniansku župu; pred rokom 1960 pod okres Moldava nad Bodvou, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Košice-vidiek, kraj Východoslovenský. Obec sa spomína z roku 1317. Patrila zemanom, od 16. storočia panstvu Turňa. V 17. storočí bola spustošená a koncom 17. storočia ju dosídlili protestanti vykázaní z Turne. V roku 1715 mala vinice a 8 domácností, v roku 1720 mlyn, v roku 1828 mala obec 44 domov a 369 obyvateľov. Za I. ČSR obyvatelia boli roľníci a poľnohospodárski robotníci. Obec bola v rokoch 1938-45 pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1956. V rokoch 1964 došlo k zlúčeniu obcí Dvorníky, Včeláre a Zádiel do spoločnej obce Zádielské Dvorníky. Od roku 1990 sa Zádiel stal samostatnou obcou.

Žarnov je stará dedina slovanského pôvodu, o čom svedčí nielen jej názov, ale svedčia o tom aj archeologické nálezy. Na území Žarnova boli zistené zvyšky troch slovanských sídliskových jám s črepovým materiálom a inými prílohami, ktoré Budinský – Krička kladie do staršej fázy strednej doby hradištnej. Na inom mieste Žarnova sa zase našli zlomky nádob zo strednej doby hradištnej, ako aj črepy stredovekej keramiky približne z XII. – XIII. stor. Archeologické nálezy teda dosvedčujú osídlenie Žarnova Slovanmi nielen pre IX. stor., ale aj pre XII. a XIII. stor. Preto tu ostala aj kontinuita pôvodného slovanského názvu. Písomné doklady pre Žarnov sa však zachovali len z prvej polovice XIV. stor., ale vtedy to už bola kvitnúca dedina s kostolom a farárom.

Za portálného súpisu Gemerskej a Turnianskej stolice z r. 1578 boli v Žarnove 3 celé sesie, 6 polovičných sesí a 1 štvrtinová sesia, okrem uvedených poddaných sedliakov boli tam ešte 4 železiari a 4 opustené domy, resp. usadlosti. Z osobných mien uvedených sedliackych poddaných vidieť, že boli zväčša maďarského pôvodu. Žarnov bol teda v druhej polovici XVI. stor. maďarskou dedinou. Roku 1598 bolo tu 20 domov. V roku 1635 obec vypálili Turci, ale obec nezanikla. Po r. 1720 prišlo sem mnoho nového obyvateľstva, a to aj slovenského, a podľa lexikónu z r. 1773 sa tu rozprávalo maďarsky a slovensky, teda bola to už národnostne zmiešaná dedina. Slovenské obyvateľstvo sa však postupne pomaďarčilo a Fényes uvádza r. 1851 Žarnov ako maďarskú dedinu. Vtedy tam bolo 365 rím. kat. , 381 kalvinistov a 39 židov. Niet nijakých pochýb, že rímsko-katolícke obyvateľstvo tu bolo prevažne slovenského pôvodu, kým kalvínske obyvateľstvo zase maďarského pôvodu. Maďarský názov Zsarnó pochádza zo slovanského Žrnov, a to zasa pochádza zo slovanského apel. žbrny, mlynský kameň, žrna, ručný mlýnok. Žarnovy boli náradím, ktoré slúžili na mletie múky. Podľa novších zistení archeológov boli žarnovy pomerne častým inventárom veľkomoravských príbytkov. V Čechách sú tiež miestne názvy Žernov. V Žernove v Turnianskej stolici sa síce nezachovala kontinuita pôvodného slovanského obyvateľstva, ale Slováci, ktorí prišli v XVIII. stor. do Žarnova a jeho okolia si vytvorili z maď. názvu Zsarnó svoj slovenský názov Žarnov. Od 13. storočia obec patrila do Turnianskej stolice , neskôr župy až do roku 1848 keď sa vytvorila Abovsko-turnianska župa Žarnov bol súčasťou okresu Turňa. Od roku 1923 patrila obec do dnes už neexistujúceho okresu Moldava, ktorý bol v roku 1960 pričlenený k okresu Košice. Z okresu Košice sa v roku 1968 vyčlenil okres Košice-vidiek , dnes Košice-okolie.

V súčasnosti obec patrí do okresu Košice-okolie, Košický samosprávny kraj. Je členom mikroregionálneho združenia obcí - Združenie Miest a obcí Údolia Bodvy s centrom v Moldave nad Bodvou a Združenia miest a obcí Košice-okolie.

2.4 ZAČLENENIE OBCÍ DO MIKROREGIÓNU

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov sú súčasťou mikroregiónu a členmi Združenia miest a obcí údolia Bodvy. Združenie vzniklo v roku 1993 registráciou na Ministerstve vnútra SR. Hlavným cieľom tejto neziskovej organizácie je príprava, presadzovanie a realizácia spoločných cieľov a záujmov v rôznych oblastiach rozvoja a spoločenského života a pre hospodársky a sociálny rozvoj mikroregiónu. Členmi Združenia sú ďalej Cestice, Čečejevce, Chorváty, Debraď, Drienovec, Hačava, Háj, Hostovce, Janík, Komárovce, Mokrance, Moldava nad Bodvou, Nižný Lánec, Paňovce, Peder, Perín-Chym, Rešica, Turňa nad Bodvou, Veľká Ida.

A I. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

3. KRAJINA

3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA OBCÍ A VYUŽITIE KRAJINY

Obce ležia v juhozápadnej časti Košickej kotliny. Pre územie sú charakteristické biotopy intenzívne využívanéj poľnohospodárskej krajiny, mozaikovitej poľnohospodárskej krajiny, sadov, lúk a pasienkov, vodné biotopy a urbárne biotopy. Pestrosť druhov je vďaka charakteru krajiny pomerne obmedzená. Pôdny kryt tvoria v prevažnej miere tieto krajinné štruktúry: orná pôda, lúky a pasienky. V položi chotárov sú mladotret'ohorné uloženiny. Majú lužné a nivné pôdy, redziny a hnedozeme, mierne pahorkatinný ráz s porastom listnatých lesov. Pôdy sú kvalitné, s vysokým obsahom humusu, majú vysoký potenciál pre poľnohospodárske využitie.

V rámci poľnohospodárskej pôdy najväčšiu rozlohu tvorí orná pôda, ktorá sa na celkovom fonde podieľa takmer 69%-tami a pastviny s takmer 16%. Ostatné využitie poľnohospodárskej pôdy je minimálne. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy najväčšiu časť katastrálneho územia tvoria lesy 14,3% a ostatné plochy 8,23%. Celé územie patrí do povodia Bodvy. Z pohľadu výdatnosti podzemných vôd je územie vysokoproduktívne.

Územie patrí do teplej klimatickej oblasti, do teplého okrsku s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje okolo 8,6 °C a priemerný ročný úhrn zrážok je 600 až 700 mm. Prevládajúci smer vetra je severný. Na území obcí je vyhlásená Národná prírodná rezervácia Zádielska tiesňava.

Tabuľka: Využívanie pozemkov obcí

OBEC	POĽNO HOSPODÁRSKE POZEMKY	LESNÉ PLOCHY	VODNÉ PLOCHY	ZASTAVANÉ PLOCHY	OSTATNÉ PLOCHY	CELKOM
DVORNÍKY-VČELÁRE	778,9	225,3	12,7	129	220,1	1 365
TURNIANSKA NOVÁ VES	572,14	18,6	12,8	30,5	8,2	642,24
ZÁDIEL	118	186	0	30	18	352
ŽARNOV	647,7	10,4	24,4	30,3	7,2	720
SPOLU CELKOM	2 116,74	440,3	49,9	219,8	253,5	3 080,24
% k ploche celkom	68,72	14,29	1,62	7,14	8,23	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

Tabuľka: Využívanie poľnohospodárskej pôdy v obciach

OBEC	DRUH POZEMKU					CELKOM
	ORNÁ PÔDA	ZÁHRADY	VINICE	OVOCNÉ SADY	LÚKY, PASTVINY	
DVORNÍKY-VČELÁRE	663,76	21,54	1,0	0,32	92,28	778,9
TURNIANSKA NOVÁ VES	442,9	14,1	0	0	115,14	572,14
ZÁDIEL	100	4	0	6	8	118
ŽARNOV	510,9	18	0	4,3	114,5	647,7
SPOLU CELKOM	1 717,56	57,64	1	10,62	329,92	2 116,74
% k ploche celkom	81,14	2,72	0,05	0,5	15,59	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

4. OBYVATEĽSTVO

4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stagnácii v demografickom vývoji obcí v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný veľmi mierny nárast počtu obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obcí. Nárast počtu obyvateľov je hlavne dôsledkom záujmu miestnych obyvateľov a vo veľkej miere aj obyvateľov Košíc, Moldavy nad Bodvou a Rožňavy o stavbu nových rodinných domov v atraktívnom prostredí.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obciach

OBEC	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DVORNÍKY-VČELÁRE	423	429	431	437	446	458	463	467
TURNIANSKA NOVÁ VES	341	335	324	331	337	338	342	337
ZÁDIEL	188	185	170	169	171	168	170	169
ŽARNOV	421	419	417	426	426	436	426	432
SPOLU	1 373	1 368	1 342	1 363	1 380	1 400	1 401	1 405

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

V obciach prevažujú obyvatelia maďarskej národnosti, najpočetnejšou menšinou sú obyvatelia slovenskej národnosti.

4.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obciach je možné sledovať starnutie obyvateľov, čo je pomer obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obciach dosahuje hodnotu asi 0,67, čo je pod priemerom v rámci Slovenska. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (65 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 - 14 rokov.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obciach

OBEC	0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
DVORNÍKY-VČELÁRE	70	99	221	77
TURNIANSKA NOVÁ VES	32	60	150	95
ZÁDIEL	25	32	58	53
ŽARNOV	67	94	207	64
SPOLU	194	285	636	289

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

4.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce, je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obciach je silne ovplyvnená blízkosťou krajského mesta aj blízkosťou významných zamestnávateľov v oblasti strojárstva a hutníctva. V obciach celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku so základným vzdelaním, početná je aj skupina obyvateľov s učovským vzdelaním bez maturity a so stredným odborným vzdelaním s maturitou. Nasledujú absolventi gymnázií a obyvatelia bez vzdelania. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným potrebám regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v technických odboroch, v strojárstve a hutníctve, druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s humanitným vzdelaním univerzitného smeru.

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselné zruční obyvatelia sú silným potenciálom obcí. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí.

Tabuľka Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

OBEC	BEZ VZDELANIA	ZÁKLADNÉ	UČNOVSKÉ BEZ MATURITY	STREDNÉ ODBORNÉ S MATURITOU	GYMNÁZIUM	VYSOKOŠKOLSKÉ
DVORNÍKY-VČELÁRE	6	42	92	65	30	35
TURNIANSKA NOVÁ VES	5	34	17	28	17	8
ZÁDIEL	0	103	20	25	18	4
ŽARNOV	6	105	93	60	19	14
SPOLU	17	285	222	178	84	61

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

4.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obce sa nachádzajú v dostupnej vzdialenosti U. S. Steel - najväčšieho zamestnávateľa v regióne, aj vo vzdialenosti prijateľnej na denné dochádzanie za prácou do priemyselného parku v Kechneci. Ďalšia možnosť zamestnať sa je v okresnom meste Rožňava, v meste Moldava nad Bodvou, ale aj v krajskom meste Košice. Väčšina obyvateľov obcí práve v uvedených nachádza svoje uplatnenie a prácu. V jednotlivých obciach je ponuka práce obmedzená. V obci Dvorníky – Včeláre je možnosť zamestnať sa v cementárni CRH, a.s. a v kameňolome Carmuese Slovakia s.r.o., v Turnianskej Novej Vsi v poľnohospodárskom družstve Nová Bodva. Dochádzanie obyvateľov za prácou do vzdialených regiónov či do zahraničia v pravidelných turnusoch nie je v obciach zanedbateľné, hlavne mladá generácia hľadá svoje uplatnenie práve za hranicami Slovenska.

Napriek viacerým významným zamestnávateľom majú obce istý počet nezamestnaných, ktorých počet v posledných rokoch kolíše, až mierne klesá. Obce aktuálne zamestnávajú uchádzačov o zamestnanie na aktivačných prácach. Obec Turnianska Nová Ves aktuálne zamestnáva 8 uchádzačov o zamestnanie v rámci verejnoprospešných prác. V obci Žarnov v rámci aktivačných prác je zamestnaných 11 uchádzačov o zamestnanie a jeden uchádzač v projekte „Šanca na zamestnanie“. V obci Zádriel nie sú zamestnaní uchádzači o zamestnanie na aktivačných prácach.

4.5 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystáňovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obce dlhodobo venujú pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu a rast počtu obyvateľov je dlhodobo mierny. Podobne aj počet domov, ktoré si obyvatelia postavili v posledných rokoch narastá postupne, primerane, nie nárazovo.

Občania obcí žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obcí a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, málo domov je neobývaných. Domy na prechodné bývanie využívajú prevažne obyvatelia väčších centier, ktorí tieto domy využívajú spravidla na víkendové bývanie. Obec Turnianska Nová Ves má 4 bytovku s bytmi, z toho jedna je zrekonštruovaná a zateplená ostatné potrebujú rekonštrukciu. Obec Žarnov má bytovku s viacerými bytmi, ktorú spravuje Okresné stavebné bytové družstvo Moldava nad Bodvou. V obciach chýbajú obecné byty aj byty s nízkym štandardom bývania.

Tabuľka Prehľad domového a bytového fondu

OBEC	RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH		
	TRVALO OBYVANÉ	PRECHODNE OBYVANÉ	NEOBYVANÉ	TRVALO OBYVANÉ;	PRECHODNE OBYVANÉ	NEOBYVANÉ
DVORNÍKY-VČELÁRE	113	5	7	36	0	0
TURNIANSKA NOVÁ VES	100	7	24	4	0	0
ZÁDIEL	62	4	23	0	0	0
ŽARNOV	112	15	6	8	0	0

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádriel, Žarnov, 2016

Tabuľka Vek domového fondu

OBEC	POSTAVENÉ V ROKOCH				
	do 1919	1920 - 1970	1971 - 1991	1992 - 2005	2006 - 2015
DVORNÍKY-VČELÁRE	23	59	25	6	12
TURNIANSKA NOVÁ VES	39	50	21	2	1
ZÁDIEL	12	50	27	0	2
ŽARNOV	24	82	16	6	5

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádriel, Žarnov, 2016

5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE

5.1 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

V obciach sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ambulancie detského či všeobecného lekára. Obyvatelia obcí tak za základnou zdravotnou starostlivosťou dochádzajú do ambulancií v Turni nad Bodvou a v Moldave nad Bodvou. Za ďalšou zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obcí do Košíc. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obce v Košiciach - Šaci.

Pre svojich seniorov obce aktuálne nezabezpečujú služby sociálnej starostlivosti. Starostovia obcí majú ambíciu zabezpečovať rozvoj stravy a terénnu starostlivosť formou programov z úradu práce. Táto starostlivosť by mala byť zameraná aj na opatrovanie osôb so zdravotným postihnutím. Zariadenie pre seniorov s celodennou, alebo stálou starostlivosťou v obciach chýba. Zámerom obcí je zabezpečiť aspoň celodennú starostlivosť pre seniorov a vybudovať denný stacionár.

5.2 OSTATNÉ SLUŽBY A OBCHODY

V obciach je dostupný predaj základných potravín, nachádzajú sa v obciach aj pohostinstvá. Sortiment predaja v obchodoch je základný, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Turne nad Bodvou a do Moldavy nad Bodvou, prípadne do Košíc. Drobných miestnych podnikateľov, ktorí by prevádzkovali ďalšie predajné služby a rozšírili by sortiment predaja v obciach, ohrozujú veľké nákupné centrá v Košiciach. Obyvatelia obcí nemajú k dispozícii bankomat žiadnej banky, pošta sa nachádza v obci Turňa nad Bodvou. Podrobný prehľad ponuky občianskej vybavenosti je uvedený v tabuľke.

Tabuľka Prehľad služieb v obciach

OBEC	POTRAVINY (POTRAVINY SPOJENÉ SO ZMIEŠANÝM TOVAROM)	DROGÉRIA	PREDAJŇA S TEXTILOM	PREDAJŇA S OBUVOU	LEKÁREŇ	OPRAVA OBUVI	OPRAVA ÁUT	CUKRÁREŇ	POHOSTINSTVO, REŠTAURÁCIA	INÉ
DVORNÍKY-VČELÁRE	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1
TURNIANSKA NOVÁ VES	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
ZÁDIEL	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
ŽARNOV	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

6. ŠKOLSTVO

Nie veľmi priaznivý demografický vývoj za posledné roky sa odrazil aj na vyťažení predškolských a školských zariadení v obciach. V obci Turnianska Nová Ves bola základná škola vyradená zo siete škôl ešte v roku 2014, v materskej škole má obec pre školský rok 2016/2017 dostatok detí. V obci Žarnov boli zrušené a vyradené materská aj základná škola. Deti a žiaci z týchto obcí využívajú zariadenia v obciach Janík, Peder, Turňa nad Bodvou a Moldava nad Bodvou.

Tabuľka Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

OBEC	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DVORNÍKY-VČELÁRE	18	17	20	18	20	15	25	21	14
TURNIANSKA NOVÁ VES	15	15	14	13	12	15	15	13	15
ZÁDIEL	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŽARNOV	6	6	8	8	0	0	0	0	0

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Tabuľka Vývoj počtu žiakov v Základnej škole

OBEC	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DVORNÍKY-VČELÁRE	-	-	-	-	5	9	24	26	25
TURNIANSKA NOVÁ VES	9	10	11	15	11	8	0	0	9
ZÁDIEL	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŽARNOV	10	11	10	8	0	0	0	0	10

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY

7.1 EKONOMICKÁ KONDÍCIA OBCÍ

Od kondície a výkonnosti obcí vo veľkej miere závisí jej schopnosť prípravy projektovej dokumentácie, prípravy žiadostí a projektov pre nenávratné finančné prostriedky, ale aj schopnosť schválené projekty realizovať. Obce veľmi zodpovedne pristupujú k tvorbe svojho rozpočtu a viacročného rozpočtu, pri čerpaní jednotlivých položiek rozpočtu sa vďaka legislatíve osvedčil systém predbežnej, priebežnej aj následnej finančnej kontroly. Fiškálna decentralizácia neaplnila očakávania, obce na prenesený výkon štátnej správy nedostávajú dostatok zdrojov zo štátneho rozpočtu, ale svojim rozumným prístupom dokázali napriek nepriaznivej situácii aj v pokrízovom období šetrením rozumne hospodáriť. Úverové zaťaženie má obec Turnianska Nová Ves.

Tabuľka Základný rozpočtový vývoj obcí

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
DVORNÍKY-VČELÁRE							
VÝVOJ PRÍJMOV							
VÝNOSY Z DAŇOVÉHO ÚRADU	89 633,70	89 525,94	102 338,22	110 828,18	119 314,84		
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ	137 040,98	221 872,06	233 488,41	237 275,36	236 810,89		
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	6 028,27	37 404,93	93 764,51	87 233,37	83 017,51		
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM	3 371,80	5 674,47	7 212,11	6 166,76	2 989,76		
NENÁVRATNÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY	-	-	-	-	-		
ÚVERY Z BĀNK	-	-	-	-	-		
ŠJ							
PREÚČTOVANIE Z PEŇAŽNÝCH FONDŮV	20 851,38	30 335,00	43 991,00	58 707,00	90 636,00		
OSTATNÉ (DARÝ, GRANTY, ODPREDAJ...)	1 600,00	195 420,00	215 170,00	70 200,00	-		
VÝVOJ VÝDAVKOV							
VLASTNÝ VÝKON	190 194,48	243 263,83	266 109,51	282 823,13	293 274,78		
PRENESENÝ VÝKON	3 371,80	5 674,47	7 212,11	6 170,14	2 752,77		
SPRÁVA MAJETKU	-	-	-	-	-		
ZÁVÄZKY	-	-	-	-	-		
ŠJ							

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

OSTATNÉ (ÚROKY...)	4 791,72	27 682,25	39 772,52	39 973,38	40 399,87		
TURNIANSKA NOVÁ VES							
VÝVOJ PRÍJMOV							
VÝNOSY Z DAŇOVÉHO ÚRADU	79.709	80.657	77.020	82.449	93.464	94.180	94.180
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ	12.384	12.270	11.769	11.034	15.116	15.220	15.220
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	10.015	8189	6462	4999	4064	3710	3710
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM	26.015	29.494	24.080	14.100	1042	1260	1260
NENÁVRATNÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY							
ÚVERY Z BĀNK ŠJ							
PREÚČTOVANIE Z PEŇAŽNÝCH FONDOV							
OSTATNÉ (DARY, GRANTY, ODPREDAJ...)			132	7149	1000	3200	3200
VÝVOJ VÝDAVKOV							
VLASTNÝ VÝKON	87.236	86.876	77.093	85.123	92.790	94.460	94.460
PRENESENÝ VÝKON	23.372	24.264	25.758	14.100	1170	1260	1260
SPRÁVA MAJETKU	11.015	12.580	10.112	15.150	15.506	15.550	15.550
ZÁVÄZKY							
ŠJ							
OSTATNÉ (ÚROKY...)	6500	6890	6500	6350	5580	6300	6300
ZÁDIEL							
VÝVOJ PRÍJMOV							
VÝNOSY Z DAŇOVÉHO ÚRADU	31 182,2	30 078,1	29 118,4	27 616,4	26 927,23	20 446,19	
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ					7 088,54	2 184,05	
NEDAŇOVÉ PRÍJMY					1 542,88	984,65	
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM					33 349,-	796,22	
NENÁVRATNÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY							
ÚVERY Z BĀNK ŠJ							
PREÚČTOVANIE Z PEŇAŽNÝCH FONDOV							

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

OSTATNÉ (DARY, GRANTY, ODPREDAJ...)								
VÝVOJ VÝDAVKOV								
VLASTNÝ VÝKON								
PRENESENÝ VÝKON								
SPRÁVA MAJETKU					75 816,46	75 816,46		
ZÁVÄZKY					9 371,5	7 625,03		
ÚROKY ÚVEROV								
OSTATNÉ								
ŽARNOV								
VÝVOJ PRÍJMOV								
VÝNOSY Z DAŇOVÉHO ÚRADU	77.347	48.286	53.334	56.455	64.719	67.705	68.500	
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ	11.938	11.287	10.024	15.984	13.529	15.424	15.500	
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	13.561	7.795	8.376	10.539	13.368	11.606	11.191	
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM	18.214	2.478	3.238	6.570	984	5.424	1.400	
NENÁVRATNÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY								
ÚVERY Z BĀNK ŠJ								
PREÚČTOVANIE Z PEŇAŽNÝCH FONDOV		9.361	16.185	5.434				
OSTATNÉ (DARY, GRANTY, ODPREDAJ...)			1.914	2.530				
VÝVOJ VÝDAVKOV								
VLASTNÝ VÝKON	88.626	73.272	71.552	82.801	88.888	87.430	96.391	
PRENESENÝ VÝKON	18.164	464	466	390	333	120	200	
SPRÁVA MAJETKU		5.472	16.185	5.434		2.000		
ZÁVÄZKY								
ÚROKY ÚVEROV								
OSTATNÉ								

Uvädzané v €

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

7.2 RIADENIE SAMOSPRÁVY

Po rozdelení niekdajších národných výborov sa na Slovensku vytvorili predpoklady formovania a posilňovania občianskej spoločnosti. Najlepšou cestou, aby sa občan mohol podieľať na spravovaní spoločnosti je decentralizácia moci na nižšie územné jednotky – obce. Dnes môžeme smelo povedať,

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

že územná demokracia má u nás už zakorenenú tradíciu a obce sa stali základnou jednotkou, priestorom, kde ešte obyvatelia majú záujem o veci verejné – obecné.

Obce vo svojej činnosti zabezpečujú originálne – samosprávne kompetencie, a postupnou decentralizáciou v niektorých oblastiach aj prenesený výkon štátnej správy. Rýchly vývoj informačných technológií a potreba okamžitého prístupu k niektorým informáciám a podkladom priniesli výzvu aj pre územnú samosprávu a jej informatizáciu. Obce potrebujú rýchle a efektívne prepojenie na ostatné orgány a inštitúcie verejnej správy a potrebujú získať hodnoverné podklady a informácie od úradov okamžite. Podobne aj občania pre vybavovanie akýchkoľvek záležitostí potrebujú prístup k takýmto portálom. Aktuálne stanovený termín na kompletne „on-line“ prepojenie je záver roka 2016. Tento termín sa zdá byť nie príliš reálny vzhľadom na to, že zatiaľ nie je vyriešená otázka, kto bude znášať dodatočné náklady, ktoré v súvislosti s tým vzniknú obciam. Obce sa priebežne zapájali do softwarového aj hardwarového vybavenia aj prostredníctvom projektu DEUS, aby boli ešte v skúšobnej prevádzke prepojené v sieti DCOM.

Výkonným zázemím obecného zastupiteľstva a starostu je obecný úrad, ktorý zabezpečuje potrebné organizačné aj administratívne úkony a priestor komunikácie s občanmi. Pre prenesený výkon štátnej správy majú obce spolu s ďalšími obcami vytvorený Spoločný obecný úrad v Turni nad Bodvou. Obec Turnianska Nová Ves má obecný úrad vybavený a zmodernizovaný počítačovým systémom z projektu DEUS. Podobne aj obec Žarnov má postačujúce počítačové vybavenie a technické zázemie RISSAM.

8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obce nemajú dostatočne vybudovanú a dobudovanú technickú infraštruktúru. V obciach, okrem Žarnova je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v majetku Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Košice. V obci Turnianska Nová Ves je potrebné dobudovať vodovodnú sieť pre 4 domácnosti. V obci Žarnov je obecný vodovod, ktorý je v majetku obce.

Prietok vody je dostatočný, pre zabezpečenie plynulosti dodávky vody nie je potrebné zväčšiť objem vodojemu v obciach.

Ešte v 90-tych rokoch sa začala výstavba plynofikácie. Plynofikácia obcí veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obcí došlo k zmene používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív, čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia. Obyvatelia využívajú tuhé palivá len prechodne, aktuálne len podľa vývoja cien v čase, ak je ponuka tuhých palív mimoriadne cenovo výhodná. Územie obcí je napojené na rozvody SPP, a.s., závod Košice. Rodinné domy sú zásobované pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody väčšinou z vlastných zdrojov tepla a to formou malých kotlov, prípadne ako etážové vykurovanie na báze zemného plynu.

Systém likvidácie odpadových vôd v obciach je nevyhovujúci. Vo viacerých obciach chýba vybudovanie kanalizačnej siete a čističky odpadových vôd. V časti obce Dvorníky je na 70% vybudovaná kanalizácia, čistička odpadových vôd ale chýba. Splaškové odpadové vody v obciach sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia. Nemalým problémom je aj zamedzenie vypúšťania časti splaškových odpadových vôd do cestných rigolov zaústených do povrchových tokov.

V obciach nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obciach je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a.s., vyhovujúce pokrytie signálom GSM komerčných operátorov je dostačujúce. Územie obcí je pokryté televíznym signálom, obce nie sú napojené na káblovú televíziu. Pripojenie na internet je dobré, internet je bežne prístupný pre obyvateľstvo v dostačujúcej miere, kapacite a rýchlosti. Internetové pripojenie je hlavne cez mobilných operátorov a spoločnosť Slovak Telekom a.s.

Obce majú vybudované verejné osvetlenie, ktoré je zastaralé a nezodpovedá potrebám energetickej úspornosti. Jeho rekonštrukcia v obciach je nevyhnutná. Podobne aj obecné rozhlasové sítě v obciach zastaralé a nevyhovujú technickým požiadavkám dneška. Obce majú záujem aj o vybudovanie kamerového systému za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a zamedzenia vandalizmu. Podrobný stav technickej infraštruktúry v obciach je v tabuľke.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Tabuľka Technická infraštruktúra v obciach

OBEC	PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBECNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	SEPAROVANIE ODPADU
DVORNÍKY-VČELÁRE	1995	1936	2015	-	2014	2014	2005
TURNIANSKA NOVÁ VES	1994	1980	-	-	1975	1978	2006
ZÁDIEL	1992	2015	2015	-	1957	1962	2004
ŽARNOV	1997	1978	-	-	1973	1973	2006

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

8.2 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Na území obcí vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad, vzhľadom na využívanie poľnohospodárskej pôdy. Obce zabezpečujú separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách: elektroodpad, kovové obaly a pneumatiky. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne dvakrát mesačne zabezpečujú pre obce spoločnosti Fura, s.r.o. a KOSIT Košice.

V obciach sa nenachádza kompostovisko pre biologicky rozložiteľný odpad ani zberný dvor, ktorých výstavbu a prevádzku obce podporia. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na možný vznik malých nepovolených skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obce dbajú na to, aby sa v ich katastri nevyskytli žiadne enviromentálne záťaž.

8.3 DOBROVOLNÁ POŽIARNA OCHRANA

Dobrovoľné hasičské zbory majú dlhoročnú tradíciu. Sú zamerané na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečujú protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obciach. Aktívne sa zapájajú do protipovodňových akcií. Okrem pomoci pri zásahoch sú v obciach často nositeľmi histórie, tradície, športu aj obdivu. V nadväznosti na potrebu rýchleho zásahu v prípade vzniku požiaru v odľahlejších regiónoch viaceré obce dlhodobo podporujú dobrovoľnú hasičskú ochranu. Hasičský a záchranný zbor v rokoch 2014 – 2016 technicky modernizuje dobrovoľné hasičské zbrojnice novou technikou. Hasičský a záchranný zbor pravidelne zabezpečuje pre dobrovoľných hasičov cvičenia pri simulovaných zásahoch a súťaže.

Obce Dvorníky – Včeláre a Turnianska Nová Ves majú dobrovoľnú hasičskú ochranu, konkrétne v obci Turnianska Nová Ves od roku 1925. Aktívne sa podieľa na spoločenskom živote aj pri odstraňovaní škôd spôsobených živelnými pohromami. Má 95 členov. Obec potrebuje novú techniku, prioritne požiarne cisternu na ďalšie úspešné fungovanie.

Obce Zádiel a Žarnov aktuálne nemajú dobrovoľný hasičský zbor, ale v prípade záujmu podporia jeho obnovenie.

9. KULTÚRA A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obce využívajú spravidla viacúčelovú budovu obecného úradu, v ktorej sa nachádza aj priestor na organizovanie spoločenských podujatí. Technický stav budov vyžaduje rekonštrukciu. Obce majú ambíciu v nasledujúcich rokoch modernizovať a rekonštruovať tieto obecné budovy hlavne z hľadiska energetickej úspornosti. Okrem kultúrneho domu obciam chýba ďalšie spoločenské centrum, kryté prírodné javisko, športová hala či športový areál. Obec Turnianska Nová Ves plánuje rekonštrukciu kultúrneho domu, hlavne výmenu okien na energeticky úsporné.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít v obciach je pomerne bohatá. Obce každoročne organizujú Dni obcí, Kultúrne leto, futbalový turnaj, diskotéku aj program pre seniorov. Ďalej je to každoročne Deň detí, Mikuláš, Deň matiek.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Športové plochy sú zastúpené futbalovými ihriskami. Využívajú ich deti aj dospelí na športové a voľnočasové aktivity. Aj napriek týmto možnostiam občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny aj bohatšie zázemie pre športovanie.

Za ďalšími kultúrnymi, spoločenskými a športovými aktivitami majú možnosť obyvatelia dochádzať hlavne do Moldavy nad Bodvou a do Košíc.

Tabuľka Prehľad športových a kultúrnych možností v obciach

OBEČ	DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	NEZARIADENÉ IHRISKO, ŠPORTOVÁ PLOCHA	KLZISKO	TENISOVÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	KNIŽNICA
DVORNÍKY-VČELÁRE	2	1	1	-	-	2	1
TURNIANSKA NOVÁ VES	1	-	1	-	-	1	-
ZÁDIEL	1	-	-	-	-	1	1
ŽARNOV	-	1	1	-	-	1	-

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov majú ambíciu pripraviť pre svoje potreby a investície kvalitné investičné projekty v súlade so schváleným dokumentom Programu rozvoja obcí. V súčasnej dobe sú pripravené čiastkové projekty z dôvodu, aby nebola potrebná ich následná aktualizácia v reálnom čase ich realizácie. Ostatné projekty budú obce pripravovať po schválení Programu rozvoja obcí v nadväznosti na časovú os jeho plnenia.

Obec Turnianska Nová Ves plánuje hlavne zrekonštruovať futbalové ihrisko a prestavať ho na multifunkčné ihrisko s umelou trávou. Projektovú dokumentáciu obec zatiaľ nemá pripravenú. Obec Žarnov aktuálne podala projekt na získanie finančnej podpory pre vybudovanie kamerového systému a má pripravené projekty na Dom ľudových tradícií a informačné centrum aj na polyfunkčný bytový dom.

11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCÍ

Pre analýzu vnútorného prostredia boli identifikované viaceré kľúčové oblasti, v ktorých spracovateľ sledoval vývoj za posledných minimálne 6 rokov. Hodnotenie vnútorného prostredia je dôležité pre rozpoznanie silných a slabých stránok obcí. Pre potreby spracovania Programu rozvoja obcí boli identifikované, sledované a vyhodnotené oblasti:

geografia, demografia, vzdelanosť obyvateľov, zamestnanosť obyvateľov, domový a bytový fond, zdravotné, sociálne služby a služby občianskej vybavenosti, školstvo, ekonomika, technická infraštruktúra, kultúra a šport. Spracovateľ v jednotlivých oblastiach hodnotenia uvádza k textu aj prehľadné tabuľky.

Medzi silné stránky obcí patrí početné zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku, prevaha obyvateľov s remeselnými zručnosťami pre potreby trhu práce, ochota ľudí vzdelávať sa a rekvilifikovať aj blízkosť priemyselnej zóny. Silné stránky obcí možno hodnotiť ako výborný predpoklad pre rozvoj obcí.

Naopak, medzi slabé stránky je potrebné zaradiť hlavne nedostatočnú podporu podnikania a začínajúcich podnikateľov a nedostatok vlastných finančných možností obcí pre väčšie rozvojové investície a aktivity.

Podrobné zhodnotenie silných aj slabých stránok obce je v SWOT.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Tabuľka Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát			
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Oblasť dát /téma	Zdroj dát
Geografia	obce	Služby	obce
Demografia	obce	Školstvo	obce
Vzdelanosť	obce	Ekonomika	obce
Zamestnanosť	obce	Technická infraštruktúra	obce
Domový fond	obce	Kultúra, šport	obce

Zdroj: vlastné spracovanie

A II. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCIACH, MIKROREGIÓNE

12.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA VÝVOJA NEZAMESTNANOSTI V OBCIACH

V porovnaní s obcami v iných regiónoch nezamestnanosť v obciach Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov nie je katastrofálna, kolíše v posledných rokoch na približne 10-tich %, v letných mesiacoch vďaka sezónnym prácam je to ešte menej. Pomerne priaznivá situácia je hlavne prispesím blízkosti U.S. Steel-u, priemyselného parku v Kechneci aj blízkosťou krajského mesta, kde je ponuka práce rozmanitá. Ekonomicky aktívnych je v obciach viac ako 50 % obyvateľov.

Z hospodárskych odvetví najviac obyvateľov pracuje v priemyselnej výrobe, v poľnohospodárstve a súvisiacich službách. Nasleduje odvetvie veľkoobchodu a maloobchodu. Za prácou mimo obec odchádza približne 40 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Najväčší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzajúcich do zamestnania mimo región je v oblasti priemyselnej výroby, zdravotníctva, administratívy a dopravy.

Územie obcí podľa územnosprávneho členenia patrí do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, ktorý sa zaoberá aktívnou politikou zamestnanosti. Je miestom vyhodnocovania trhu práce, evidencie nezamestnaných, sprostredkováva zamestnanie, poskytuje poradenské služby a rekvalifikácie.

12.2 PODNIKATEĽSKÉ ZÁZEMIE

V obciach pôsobí aktuálne okolo 16 podnikateľských subjektov, čo do typu subjektu pomerne rovnomerne rozložené. Z celkového počtu podnikateľov 8 subjektov zamestnáva do 5 zamestnancov, jeden subjekt zamestnáva viac ako 6 zamestnancov a 6 subjektov nezamestnáva žiadnych zamestnancov. Tento fakt je možné odôvodniť tým, že fiskálna politika štátu odrádza podnikateľov zamestnať iných zamestnancov. Pre takéto subjekty je výhodnejšie dohodnúť si na prácu buď ďalších živnostníkov, alebo využiť iné inštitúty mimo trvalého pracovného pomeru.

Tabuľka Typy podnikateľských subjektov v obciach

TYP PODNIKATEĽSKÉHO SUBJEKTU	POČET
Podnikatelia – fyzické osoby	5
Samostatne hospodáriaci roľníci	5
Podnikatelia – právnické osoby	4
Družstevné organizácie	2

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov, 2016

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Tabuľka Ekonomické subjekty v obci podľa počtu zamestnancov

EKONOMICKÝ SUBJEKT S POČTOM ZAMESTNANCOV	POČET EKONOMICKÝCH SUBJEKTOV TEJTO KATEGÓRIE
bez zamestnancov	6
1 až 5	8
6 až 50	1
50 až 99	
100 a viac	

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

Tabuľka Odvetvová štruktúra ekonomických subjektov v obciach

ODVETVIE	POČET SUBJEKTOV
Poľnohospodárstvo a vinohradníctvo	6
Služby	3
Obchod	5
Stavebníctvo	1
Iné - aké	

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

12.2.1 ODVETVOVÉ ZAMERANIE PODNIKATEĽOV V OBCIACH

Najviac podnikateľov pôsobí v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu. Drobné služby sú v obciach zastúpené: v obci Dvorníky – Včeláre BalVar potraviny a pohostinstvo ZanziBar. Podnikatelia zaoberajúci sa aktivitami výrobného charakteru majú zameranie: stolárstvo, autoservis a ďalšie.

Dominantným podnikateľským odvetvím je poľnohospodárstvo. Z celkovej výmery katastrálneho územia obcí zaberá poľnohospodárska pôda takmer 69% celkovej výmery katastra. Na tejto pôde hospodári 5 samostatne hospodáriacich roľníkov, jedno družstvo a jedna obchodná spoločnosť. Pastviny v katasri obci Zádiel využíva Agrosružstvo Turňa nad Bodvou na chov hovädzieho dobytká.

12.2.2 NAJVÝZNAMNEJŠÍ ZAMESTNÁVATELIA V OBCIACH A OKOLÍ

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov z hľadiska optimalizácie nezamestnanosti v obciach a mikroregióne patria okrem vyššie spomínaného U.S.Steel-u aj priemyselný park v Kechneci, nemocnica v Košiciach-Šaci, cementáreň CRH, a.s. v Turni nad Bodvou a v obci Turnianska Nová Ves mimoriadne prosperujúce poľnohospodárske družstvo Nová Bodva.

13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Na označenie nepodnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií, spolkov či združení sa na Slovensku zaužíval pojem Tretí sektor. Existencia týchto subjektov a ich zúčastňovanie sa na živote spoločnosti charakterizuje občiansku spoločnosť. V podmienkach územnej samosprávy je to ideálna symbióza, kedy tretí sektor pôsobí v oblastiach, kde dopĺňa manažment samosprávy. Spolkový a záujmový život v obciach a v celom mikroregióne má dlhodobú tradíciu.

13.1 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V podmienkach Slovenska sú mimovládne inštitúcie ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné organizácie, ich pôsobnosť je globálna so zameraním na vybrané odvetvia spoločnosti a riadenia hospodárstva. V obciach Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

13.2 SPOLKY A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE

Spolková a záujmová činnosť má v obciach tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obce majú bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Obce činnosť spolkov podporujú finančne podľa možností svojho rozpočtu, ale aj nefinančne: poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

Tabuľka Prehľad spolkov a záujmových združení v obciach

OBEC	FUNGUJÚCE SPOLKY, ZÁUJMOVÉ ZDRUŽENIA A PODOBNÉ ORGANIZÁCIE
DVORNÍKY-VČELÁRE	Csemadok Dobrovoľný hasičský zbor Telovýchovná jednota Združenie rodičov a priateľov CZŠ sv. Štefana
TURNIANSKA NOVÁ VES	Csemadok Dobrovoľný hasičský zbor Športový spolok
ZÁDIEL	Združenie Zádielska tiesňava Združenie vidieckeho turizmu Csemadok
ŽARNOV	Csemadok

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Katastrálnym územím obcí Dvorníky-Včeláre a Zádiel, mimo ich zastavaného územia prechádza cesta I. triedy I/50 Košice – Rožňava - Zvolen, ktorá svojim charakterom patrí do ciest nadregionálneho celoštátneho významu a je zaradená aj do medzinárodnej európskej siete ako ťah E-571. Vzhľadom na intenzitu dopravy táto cesta rozdeľuje riešené obce.

Na uvedenú cestu sú v katastrálnom území obce Dvorníky-Včeláre napojené nasledovné cesty III triedy: č. III/ 3329, č. III/ 3299, č. III/ 3300, č. III/ 3302 a č. III/ 3333. Tieto cesty sú realizované v zastavaných územiach obcí Turnianska Nová Ves, Zádiel a Žarnov. Sú to spravidla komunikácie, ktoré využívajú len miestni obyvatelia a podnikatelia, nie sú preťažené a zásadne neovplyvňujú nepriaznivo životné prostredie. Komunikácie využívajú aj poľnohospodárske vozidlá.

V katastrálnom území obcí prechádza sčasti zdvojkolajnená neelektrifikovaná železničná trať celoštátneho významu č.160 Košice – Zvolen. V obci Dvorníky-Včeláre má táto trať ŽSR železničnú dopravnú stanicu. Obyvatelia obce využívajú aj železničnú stanicu v obci Turňa nad Bodvou.

Obce majú cca 10 km obecných komunikácií. Tieto komunikácie vyžadujú pravidelnú údržbu a opravu, aj rozšírenie parkovacích a odstavných plôch. Obec Turnianska Nová Ves má 1,8 km obecnej komunikácie, 600 metrov chodníka z betónových panelov s potrebou rekonštrukcie alebo prestavby. Obecnú komunikáciu znehodnocujú ťažké mechanizmy z poľnohospodárskeho družstva, spoločne hľadáme riešenie na vybudovanie obchádzky. V obci je jedna nová drevená autobusová zastávka, vybudovaná v roku 2015. Cez obec Žarnov prechádza cesta III. triedy v dĺžke 1,5km, ktorá je značne znehodnotená silnou kamióňovou dopravou. Povrch vozovky praská nakoľko hrúbka asfaltu nepostačuje na také silné zaťaženia. Praskajú aj vodovodné potrubia ako aj steny rodinných domov v blízkosti cesty na uvedenom úseku. Aj hlučnosť kamióňovej dopravy značne zneprijemňuje kvalitu života občanov. Obec Žarnov má 1,4km obecnej komunikácie a 1,1km chodníkov s asfaltovým povrchom vo veľmi zlom stave. Má dve autobusové zastávky z ktorých jedna potrebuje výmenu.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Pre obyvateľov slúži okrem železničnej aj verejná autobusová doprava, ktorú zabezpečuje spoločnosť Eurobus. Pre obyvateľov niektorých obcí je táto doprava nepostačujúca, nakoľko pravidelné spojenie zabezpečuje len počas pracovných dní. Obyvatelia Turnianskej Novej Vsi a Žarnova tak počas víkendu a školských prázdnin nemajú zabezpečené autobusové spojenie do okolitých centier. Pre obec Turnianska Nová Ves verejná doprava nie je postačujúca ani počas pracovných dní.

15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie človeka, tvorí životné prostredie - enviroment. Je predpokladom jeho ďalšieho vývoja a tvorí ho najmä ovzdušie, voda, pôda, horniny a ďalšie organizmy. Inak povedané, životné prostredie je súbor všetkých činiteľov, s ktorými prichádza do styku živý subjekt, ktorými je obklopený a na ktoré priamo i nepriamo pôsobí. Životné prostredie je jednou z určujúcich zložiek kvality života spoločnosti, logicky tvorí dôležitú súčasť aj pri analýze vonkajšieho prostredia rozvoja obce.

15.1 OVZDUŠIE A HLUK

Podľa oficiálnych údajov, najväčším bodovým zdrojom znečistenia ovzdušia na Slovensku a tým aj v regióne, kde sa nachádzajú obce, bola ešte pred niekoľkými rokmi akciová spoločnosť US STEEL. Oproti minulosti sa situácia výrazne zlepšila, spoločnosť investovala do ochrany životného prostredia a kvalita ovzdušia sa výrazne zlepšila. Kvalitu ovzdušia v obciach najviac ovplyvňuje cementáreň a kameňolom v Turni nad Bodvou a exhaláty z dopravy. Občasným zdrojom znečistenia ovzdušia sú odpadové vody vytekajúce do rigolov z rodinných domov a tiež prechodne niektoré domácnosti, ktoré prechodne používajú na vykurovanie domov tuhé palivá. V obci Žarnov následkom silnej kamiónovej a nákladnej dopravy je znečistené ovzdušie exhalátmi z výfukových plynov. Silná nákladná doprava svojou nadmernou hlučnosťou a prašnosťou tiež negatívne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Obmedzenie nadmerného hluku z tranzitnej automobilovej dopravy sa minimalizuje výstavbou rýchlostnej komunikácie R7. Ďalší znečisťovateľ a emitent hluku sa v obciach, ani v ich blízkosti nenachádza.

15.2 PÔDA A VODNÉ PLOCHY

Pôda a vodné plochy v obciach sú potenciálne znehodnocované kontamináciou dôsledkom imisií, exhalátmi z výfukových plynov, ďalej zvyšovaním počtu hospodárskych zvierat a následným ohrozením pôd dusíkatými látkami a nelegálnymi skládky tuhého komunálneho odpadu, ktoré obce postupne likvidujú, ale nedisciplinovaní občania ich obnovujú.

Vodné zdroje v katastrálnom území obcí sú aktívne aj potenciálne ohrozované kontamináciou pôdy a spodných vôd dôsledkom imisií, zvyšovaním počtu hospodárskych zvierat, používaním agrochemikálií pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy spôsobujúcich znečistenie spodných a povrchových vôd, líniovou dopravou a exhalátmi, absenciou kanalizácie a čističky odpadových vôd.

Cez obec Turnianska Nová Ves preteká rameno Bodvy s častými hrozbami povodní po dlhotrvajúcich zrážkach. Obec Žarnov nie je v záplavovom pásme.

15.3 PRÍRODA A KRAJINA

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov majú vzhľadom na svoju polohu na spojnicu turistickej trasy Krakov – Košice – Rožňava – Budapešť, kultúrno-historickými danosťami, prírodnými danosťami, ako aj blízkosťou Národného parku Slovenský kras vhodné predpoklady na víkendovú prímestskú rekreáciu, prípadne aj pobytovú rekreáciu návštevníkov obcí zo Slovenska aj zo zahraničia. V obciach a ich okolí je potenciál budovania turistických, náučných chodníkov, cyklotrás a v nadväznosti na vnútorné prostredie je tu potenciál rozvoja agroturistiky aj archeoturistiky. K najatraktívnejším lákadlám patrí Zádielska dolina nazývaná aj Zádielska tiesňava, ktorá sa nachádza vo východnej časti Slovenského krasu hneď za obcou Zádiel. Monumentálny krasový kaňon je dlhý okolo 4 km, hlboký okolo 305 m a miestami široký len 10 m.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

V obciach chýba prislúchajúca komerčná občianska vybavenosť pre cestovný ruch, ako aj prepojenie s jestvujúcimi turistickými chodníkmi v Národnom parku Slovenský kras, prípadne aj vo Volovských vrchoch. Potenciál cyklotrás a ďalších atrakcií je nevyužitý.

**16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI,
PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI**

V obciach Turnianska Nová Ves a Žarnov sa nenachádza chránené územie, centrum obce Turnianska Nová Ves je však chránená pamiatková zóna so zachovalými prvkami klasickej ľudovej architektúry. Najväčšou prírodnou atrakciou je Zádielska dolina. Vytvoril ju Chotárný potok nazývaný Blatnica v mohutných vápencových vrstvách. Tento potok tu vytvára malé vodopády a kaskády. Zádielska dolina je najhlbším kaňon na Slovensku. Tiesňava je orientovaná od severu na juh. V členitom kaňone sú pozoruhodné bralá a kolmé steny. Dolina je horných častiach zarastená lesným porastom a v dolnej časti prechádza lesný porast do suťovísk. V súčasnosti poznáme v Zádielskej doline asi 120 jaskýň. Nachádza sa tu chránená a vzácna fauna a flóra. Pestrosť a množstvo flóry je podmienená inverziou vegetačných pásiem. Zádielska dolina bola vyhlásená pre svoju jedinečnosť v roku 1954 za národnú prírodnú rezerváciu NPR Zádielska tiesňava. Nad kaňonom je vyvinutý planinový kras. Zádielska dolina oddeľuje od seba turistami vyhľadávanú Zádielsku planinu a planinu Horný vrch, na ktoré vedú značené turistické trasy.

V obciach sa nachádzajú aj ďalšie pozoruhodnosti, ktoré môžu zaujať návštevníkov regiónu.

Tabuľka Prehľad historických a kultúrnych pamätihodností, prírodné úkazy a zaujímavosti obcí

OBC	PAMÄTIHODNOSŤ, PRÍRODNÝ ÚKAZ, ZAUJÍMAVOSŤ
DVORNÍKY-VČELÁRE	Rímskokatolícky kostol Panny Márie Kostol reformovanej cirkvi vo Včelároch Múzeum Viac malých sakrálnych pamiatok v obci a v jeho chotári – kaplnky, kríže Socha sv. Štefana v parku Pamätník obetiam odvečených Pamätná tabuľa obetiam odvečených na „málenkij robot“ Pomník Országzászló Kopjafa
TURNIANSKA NOVÁ VES	Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa z roku 1328 Kalvínsky kostol z roku 1792 Dom ľudových tradícií Viac malých sakrálnych pamiatok v obci a v jeho chotári – kaplnky Busta Blahoslavenej sestry Sára Salkaházi (mučenica) na malom námestí sv. Jána(2014) Pamätník obetiam odvečených na „málenkij robot“ na murovanej zvonici pri dome smútku v cintoríne (2015)
ZÁDIEL	Reformovaný kostol z 18. storočia Objekt bývalej školy z roku 1868 Krasové jaskyne Hradisko Cukrová homoľa výskyt ponikleca výskyt plesnivca Výskyt salamandra
ŽARNOV	Kaštieľ Rímskokatolícky kostol Reformovaný kostol ložisko vápencov v dobývacom priestore Žarnov - smer Turňa nad Bodvou územie výskytu chráneného vtáctva - výra skalného - smer Turňa nad Bodvou

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCÍ

Vonkajšie prostredie obce je súhrn faktorov, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť. Externé prostredie a jeho prvky popisuje STEEP analýza, ktorej úlohou je identifikovať faktory ovplyvňujúce obec, jej projekty a výsledné profitovanie. Jednotlivé faktory môžeme rozdeliť do piatich hlavných kategórií, všetky majú spoločné to, že sa jedná o faktory obcou neovplyvniteľné. Riešenie s nimi spojených problémov bude spočívať v prispôbení sa im tak, aby obec aj napriek nim mohla dosiahnuť stanovené ciele.

Tabuľka STEEP analýza

SOCIÁLNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	EKOLOGICKÉ	POLITICKÉ
Demografické zmeny	Vývoj technológií	Nové pracovné príležitosti	Nové trendy ochrany životného prostredia	Politika vlády v konkrétnej oblasti
Zmeny potrieb obyvateľov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Využívanie ďalších zdrojov z EÚ	Európska legislatíva v životnom prostredí	Zmena legislatívy
Zmeny správania	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Noví investori	Dôsledky klimatických zmien	Legislatíva verejného obstarávania
Migrácia a imigrácia	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom eGovernmentu	Zmena fiskálnej politiky	Nové záväzky štátu vo vzťahu k EÚ	Presun kompetencií

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre podrobné zhodnotenie vonkajšieho – externého prostredia obcí boli identifikované a skúmané niektoré základné oblasti, ktoré ovplyvňujú rozvoj obcí, ale obce na ne nemajú dosah: Ekonomické subjekty a zamestnávateľia pôsobiaci v obciach a v mikroregióne a jeho bezprostrednom okolí, nepodnikateľské subjekty obcí, dopravná infraštruktúra a dopravná obslužnosť, životné prostredie a prírodné, historické a ďalšie zaujímavosti obcí a okolia. Z uvedených oblastí sa podrobným skúmaním definujú príležitosti a dajú sa predpokladať aj možné ohrozenia.

K príležitostiam obcí je možné zaradiť vysoký potenciál rozvoja cestovného ruchu a zvýšenia návštevnosti v regióne, tiež blízkosť hutníckeho gigantu U.S. Steel, ako jedného z najväčších zamestnávateľov v regióne.

K ohrozeniam je potrebné zaradiť aj nepriaznivé klimatické zmeny a s tým súvisiacu potrebu rôznych opatrení na ochranu územia. Podrobnejšie sú príležitosti a ohrozenia v SWOT.

A III. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Univerzálna analytická technika zameraná na zhodnotenie vnútorných a vonkajších faktorov ovplyvňujúcich úspešnosť obce, mikroregiónu sa nazýva SWOT analýza. Najčastejšie je SWOT analýza používaná ako situačná analýza v rámci strategického riadenia, je súčasťou Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí. Autorom SWOT analýzy je Albert Humphrey, ktorý ju navrhol v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. SWOT je akronym z počiatočných písmen anglických názvov jednotlivých faktorov:

Strengths – silné stránky

Weaknesses – slabé stránky

Opportunities – príležitosti

Threats – hrozby, ohrozenia

V SWOT analýze vo všetkých faktoroch budeme sledovať 3 základné oblasti - priority, ktoré tvoria kostru následnej – strategickej časti dokumentu Programu rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov:

Ľudia a kvalita života

Technická infraštruktúra a životné prostredie

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

Ľudia a kvalita života – táto oblasť je prvou riešenou prioritou a tomu zodpovedá aj jej záujem a postavenie. Pre zlepšenie kvality života obyvateľov obcí boli podrobnejšie analyzované viaceré vstupné informácie analýzy vnútorného prostredia, aj analýzy vonkajšieho prostredia. SWOT analýza

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

sa v tejto oblasti opiera o kapitoly: 3 Krajina, 4 Obyvateľstvo, 5 Občianska vybavenosť a zázemie, 6 Školstvo, 9 Kultúra a šport, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia.

Technická infraštruktúra a životné prostredie – pre SWOT analýzu sú dôležité zistenia v kapitolách: 8 Technická infraštruktúra, 14 Dopravná infraštruktúra, 15 Životné prostredie, 16 Historické a kultúrne zaujímavosti.

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí – je oblasť, priorita, ktorú asi najviac ovplyvňuje aktuálne politické dianie a z toho vyplývajúca aplikácia aktuálnej legislatívy. Pre SWOT analýzu sú sledované kapitoly: 7 Ekonomika a riadenie samosprávy, 10 Stav projektovej pripravenosti obce, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia v obciach a mikroregióny a 13 Nepodnikateľské subjekty.

Tabuľka SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY

Ľudia a kvalita života

- Dlhodobý stabilizovaný demografický vývoj s postupným miernym rastom počtu obyvateľov
- Silné zastúpenie ľudí v produktívnom veku
- Prepojenosť vzdelanostnej štruktúry obyvateľov a možností trhu práce
- Solídne pracovné možnosti
- Flexibilita a mobilita obyvateľov dochádzať za prácou
- Ochota vzdelávať a requalifikovať sa
- Atraktívne územie na stavbu nových rodinných domov
- Možnosti využívania rodinných domov na rekreáciu a víkendové bývanie
- Záujem obyvateľov zachovávať a propagovať tradície a zvyklosti

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- Relatívne zachovalé územie a jeho atraktivita
- Organizovanie separovania zberu v obciach
- Bohatý historický potenciál
- Blízkosť prírodného bohatstva a možnosti jeho využitia
- Možnosti zabezpečenia ekoturistiky, cykloturistiky, agroturistiky

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

- Primeraná úverová zaťaženosť obcí
- Vyrovnané rozpočtové hospodárenie v obciach
- Pripravené podmienky pre implementáciu elektronickej komunikácie
- Podmienky pre podnikanie v cestovnom ruchu

SLABÉ STRÁNKY

Ľudia a kvalita života

- Mierny postupný starnutie obyvateľov
- Nedostatočné sociálne služby a občianska vybavenosť
- Generačné bariéry medzi obyvateľstvom

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- Technicky zastaralé a energeticky nevyhovujúce verejné osvetlenie
- Chýbajúca kanalizácia a čistička odpadových vôd
- Nedostatočné povedomie obyvateľov obcí v oblasti vytvárania nelegálnych skládok odpadu
- Zastaralé a neestetické stĺpy elektrického vedenia
- Nedostatočne riešená energetická úspora budov
- Nedostatočná ochrana pred povodňami

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

- Nedostatočný záujem podnikateľov spolupracovať s obcami a podporovať ich aktivity
- Nedostatok finančných možností pre investičné zámery
- Nepostačujúca propagácia obcí a ich kultúrnych, historických a folklórnych tradícií a zvykov a tradičných výrobkov

PRÍLEŽITOSTI

Ľudia a kvalita života

- Vybudovanie poľnohospodárskych dvorov
- Využívanie dostupných nástrojov na podporu

OHROZENIA

Ľudia a kvalita života

- Odchod mladých ľudí za prácou do mesta a iných regiónov

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

<p>začínajúcich podnikateľov</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Využívanie aktívnej politiky trhu práce vo vzťahu k absolventom ☐ Motivácia podnikateľov zamestnať obyvateľov obcí ☐ Posilnenie rozvoja služieb v cestovnom ruchu ☐ Podpora rozvoja výstavby nových domov <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Využívanie životného prostredia na rozvoj cestovného ruchu, zhodnotenie nevyužitého prírodného potenciálu a miestnych zdrojov ☐ Posilnenie a podpora propagácie zdravých poľnohospodárskych výrobkov a produktov ☐ Využívanie prírodných a kultúrnych zaujímavostí na rozvoj cestovného ruchu ☐ Vybudovanie cyklotrás a náučných chodníkov ☐ Využívanie alternatívnych zdrojov energie ☐ Zabezpečenie energetickej efektívnosti budov <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Aktívne využívanie možností čerpania nenávratných finančných príspevkov z projektov a grantov ☐ Aktívne zapojenie obyvateľov do diania v obciach ☐ Zlepšenie elektronickej komunikácie s obyvateľmi ☐ Aktívna a trvalá propagácia obcí a ich atraktivity a možností všetkými prostriedkami ☐ Podpora rozvoja spolkov a prostredníctvom nich aj propagácia folklórnych tradícií ☐ Zvýšenie atraktivity a využiteľnosti verejných priestranstiev ☐ Zlepšenie čistoty verejných priestranstiev

Zdroj: vlastné spracovanie

<ul style="list-style-type: none"> ☐ Neschopnosť rekvifikácie dlhodobo nezamestnaných obyvateľov ☐ Výrazný podiel sociálne znevýhodnených obyvateľov a v dôsledku toho aj úbytok služieb ☐ Ohrozenie drobných služieb budovaním zázemia vo väčších mestách ☐ Nedostatočný záujem o podnikanie v službách <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Zánik tradičných remesiel a folklórnych zvykov ☐ Zarastanie pozemkov neudržiavaním krajiny ☐ Zhoršenie prírodného prostredia pre zvyšujúcu sa cestnú dopravu ☐ Zhoršenie kvality vody v dôsledku absencie kanalizácie a ČOV <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nedostatok financií na rozvojové projekty ☐ Nedostatočný záujem občanov o veci verejné ☐ Nedostatočný záujem o činnosť spolkov

Tabuľka Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

DRUH RIZIKA	OBJEKT RIZIKA	ZDROJ RIZIKA	NEŽIADUCE DÔSLEDKY	PRAVDEPODOBNOSŤ
Individuálne	obce	Nezáujem obyvateľov o realizáciu aktivít v Pláne rozvoja obce	Nenaplnenie vízie a priorit Plánu rozvoja obce	veľmi nízka
Technické	obce	Dopravná zaťaženosť	Zhoršenie životného prostredia	stredná
Ekologické	obce	Identifiácia starých envirozáťaží	Zhoršenie životného prostredia	nízka
Sociálne	obce	Nedostatočné uplatnenie	Migrácia obyvateľov	stredná/nízka
Ekonomické	obce	Nezáujem investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

B. STRATEGICKÁ ČASŤ

18. VYMEDZENIE POJMOV

18.1 Vízia obcí

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obcí a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategicko-časťi dokumentu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie a z nej vyplývajúcej realizácie konkrétnych rozvojových projektov v nadväznosti na finančný rámec.

18.2 Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

18.3 Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obcí.

19. VÍZIA OBCÍ

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov v roku 2022 sú prosperujúce obce, ktoré svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivujú ľudí trvalo sa v obciach usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obcí aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedú sa uplatniť v obciach a blízkom okolí, či regione. Obce majú vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojich centrách. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty na predaj obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcami potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obcí sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedú do obcí a regiónu prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov.

20. PRIORITY A CIELE

20.1 PRIORITA: ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozeráť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Dominantným záujmom obcí je dlhodobou vytvárať prijateľné podmienky pre mladé rodiny a týmito podmienkami ich motivovať ostať v obciach natrvalo, prípadne – ak sa v minulosti odsťahovali za lepšími podmienkami, aby sa do obce vrátili a vychovávali tu ďalšiu generáciu. Obce dlhodobou zabezpečujú a podporujú primeraný rozvoj bývania a pripravujú pozemky pre individuálnu výstavbu rodinných domov.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje obyvateľov trvalo sa v obciach usadiť je aj zabezpečenie služieb a zázemie predškolských a školských zariadení. Aktuálne materská aj základná škola funguje v obciach Dvorníky – Včeláre a Turnianska Nová Ves (Materská škola). Každodenná

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov z prácou vyvoláva silný tlak na nutnosť urýchleného riešenia služieb na pomoc seniorom.

Kvalitu života v obciach výrazne ovplyvňuje aj prítomnosť rómskej komunity – marginalizovanej skupiny obyvateľov. V dôsledku demografického vývoja a slabých pracovných príležitostí obce týmto obyvateľom venujú pozornosť a sú ústretové pri ich začleňovaní medzi väčšinové obyvateľstvo, pomáhajú v otázke bývania aj v ďalších závažných sociálnych, právnych a zdravotných oblastiach. Potrebná je aj spolupráca s „autoritami“ a vytváranie komunitných centier.

Na kvalitu života v obciach nepochybne vplyva pestrosť možností kultúrno-spoločenského života aj celková spoločenská atmosféra v obciach. Obce majú záujem trvalo byť pre obyvateľov aj návštevníkov príťažlivými, plánujú budovať oddychové zóny a pravidelne sa starať o čistotu a vzhľad obcí. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obcí a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov.

GLOBALNÝ CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCÍ

- Dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obce stanú príťažlivými, otvorenými a vitálnymi miestami so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život.
- Zabezpečiť trvalé zvyšovanie kvality života a bezpečnosti všetkých obyvateľov obcí aj návštevníkov mikroregiónu.
- Napomáhať dôstojnému životu a zabezpečovaniu bývania aj pre nízkoprijemové a znevýhodnené skupiny obyvateľov.
- Motivovať obyvateľov aktívne sa zapájať do riadenia vecí verejných s dôrazom deklarovať záujem o problémy všetkých skupín obyvateľov.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

- Rozvíjať úsilie a aktívne využívať legislatívne aj ekonomické nástroje na motiváciu ďalších zamestnávateľov využiť potenciál obyvateľov obcí a zvýšiť tak zamestnanosť a príjmy obyvateľov obcí.
- Podporovať aktívnu politiku trhu práce vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným aj vo vzťahu k absolventom a podporovať rekvalifikáciu dlhodobo nezamestnaných.

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

- Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru a služby.
- Prispievať k tvorbe priaznivých životných podmienok pre starších obyvateľov obcí.
- Udržať mladých ľudí v obciach, vytvoriť podmienky pre imigráciu obyvateľov do obcí a podporovať rozvoj siete predškolských aj školských zariadení v obciach.
- Vytvárať podmienky pre zblížovanie a výmenu skúseností medzi generáciami.
- Napomáhať rozvoju komunit a zapájaniu sa občanov do aktivít záujmových združení.
- Rozvíjať podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity a ďalšie zložky aktívneho trávenia voľného času, vrátane nových foriem.
- Chrániť, užívať a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo a zdroje s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.

20.2 PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pre kvalitu života obyvateľov obcí je životne dôležitý transport médií. Vodovodné, kanalizačné a ďalšie siete musia zabezpečiť plynulé zásobovanie obyvateľov obcí potrebnými médiami a súčasne mať na zreteli ochranu a zodpovedné nakladanie so zdrojmi. Obce nemajú dobudovanú kompletnú základnú infraštruktúru. V časti obce Dvorníky je vybudovaná a funkčná kanalizácia pre cca 70% časti obce, v časti obce Včeláre chýba kanalizácia aj ČOV. Kanalizácia a ČOV chýba aj v ostatných obciach. Domácnosti využívajú lokálne a často zastaralé septické nádoby. Z dlhodobého hľadiska je napriek tomuto stavu nevyhnutná aj permanentná obnova a modernizácia už existujúcej technickej infraštruktúry. Pre komfort obyvateľov je dôležité mať k dispozícii systém náhradného zásobovania v prípade havárií.

Technicky vyspelá spoločnosť kladie čoraz vyššie nároky na kvalitu telekomunikačných a informačných sietí. Aj keď tieto médiá sú trhom pomerne dobre zabezpečené a zvládnuté, obce sa musia technicky pripraviť aj na aktuálnu potrebu verejnej správy implementácie e-governmentu.

Pre zabezpečenie kvality životného prostredia pre ďalšie generácie je potrebné neustále apelovať na obyvateľov obcí, aby odpad separovali a vplývali na obyvateľov, ktorí si neuvedomujú význam separácie. Obce majú záujem zabezpečiť aj druhotné využívanie bioodpadu v záujme udržiavania kvality pôdneho fondu.

Obce využívajú primeranú sieť dopravnej obslužnosti verejnej dopravy, avšak dopravnú obslužnosť a jej rozvoj vedia obce ovplyvniť len nepriamo.

Kvalitný život v obciach je nemysliteľný bez splnenia základných podmienok kvalitného životného prostredia, charakterizovaného dostatočným množstvom zelene, rovnako ako aj verejného priestoru priateľského voči jeho užívateľom, vrátane telesne, zmyslovo postihnutých, rodičov s deťmi a iných špecifických skupín obyvateľstva. Pravidelné udržiavanie parčíkov, zelene a miestnych odpočinkových zón, ich nová tvorba a ochrana, revitalizácia zanedbaných plôch, budovanie územných systémov ekologickej stability, trvalý súlad medzi zastavaným a prírodným prostredím, rovnako ako zachovanie a ochrana kultúrno-historických prvkov, patria k významným aktivitám, ktoré obce pre svojich obyvateľov zabezpečujú.

Cez obec Turnianska Nová Ves tečie rameno Bodvy, ktorá v prípade výdatných dažďov hrozí vybrežením až záplavami, ak sa jej koryto pravidelne neudžiava. Obec udržiava priepustnosť potoka a koryta z vlastných finančných zdrojov. V blízkosti obcí je hutnícky kombinát U.S.Steel, cementáreň aj kameňolom, ktoré ovplyvňujú aj kvalitu životného prostredia obyvateľov obcí a priľahlého regiónu. Obce nemôže ignorovať otázku zabezpečenia a správy budúcich zdrojov, najmä vody, energií a pôdy tak, aby kvalita života obyvateľov bola udržiavaná a zvyšovaná aj v budúcich rokoch. S touto ambíciou súvisí aj príprava na dlhodobé klimatické zmeny. Táto príprava závisí vo veľkej miere aj na energetickej koncepcii štátu či Európskej únie. Obce by však mali realizovať aj vlastné opatrenia – zvyšovať energetickú efektívnosť budov, zabezpečovať rezervné a diverzifikované zdroje energií a podobne. S klimatickými zmenami a čoraz častejšími výkyvmi počasia, ktoré sa v našich zemepisných šírkach začínajú vyskytovať, musia byť obce zároveň pripravené aj na mimoriadne udalosti a havárie. Pre obce Turnianska Nová Ves a Dvorníky – Včeláre je z tohto pohľadu dôležitá najmä protipovodňová prevencia – pravidelné čistenie riečneho ramena, potoka a kanálov.

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

- Zabezpečiť modernú, kapacitne aj kvalitatívne dostatočnú dopravnú infraštruktúru a obslužnosť pre súčasné potreby a budúci rozvoj obcí.
- Udržiavať a zvyšovať kvalitu prostredia v obciach, vytvárať obyvateľom priateľský verejný priestor.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- Zlepšiť technickú infraštruktúru obcí.
- Vytvoriť efektívny systém separovania odpadov a druhotného využitia biologicky rozložiteľných odpadov.
- Zabezpečiť permanentnú obnovu a modernizáciu technickej infraštruktúry, koordinovať aktivity správcov a prevádzkovateľov sietí.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- Chrániť a zveľaďovať prírodné bohatstvo a všetky prírodné zdroje a zložky životného prostredia s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.
- Integrované pristupovať k problematike vôd a vodného hospodárstva.
- Uskutočňovať prevenciu pred dopadmi klimatických zmien vrátane zvyšovania energetickej efektivity budov a podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie.
- Zabezpečovať systematickú starostlivosť o zeleň a prírodné prvky, vrátane realizácie územných systémov ekologickej stability.
- Obnoviť a revitalizovať tradičné prírodné prvky v krajine.
- Chrániť architektonické hodnoty a vytvárať priateľský verejný priestor.

20.3 PRIORITA: EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCÍ

Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov majú v širšom regióne v porovnaní s inými regiónmi Slovenska pomerne slušnú koncentráciu významných zamestnávateľov, prevažne v hutníctve, strojárstve, IT technológiách, službách a iných odvetviach vďaka blízkosti Košíc. Pracovné príležitosti a úspešné ekonomické zázemie patria k hlavným hnacím motorom modernizácie a kvality obcí a celého regiónu. Je potrebné hľadať, podporovať a využívať potrebné nové impulzy a kreatívny potenciál miestnych podnikateľov, aby sa dosiahla želateľná úroveň pracovných príležitostí v širokom spektre zamerania, vrátane služieb. Významnú úlohu v tomto procese zohráva otvorená a transparentná činnosť manažmentu obcí.

Budúcu konkurencieschopnosť a posilňovanie ekonomiky obcí je potrebné hľadať v podpore malého a stredného podnikania s využitím domácich zdrojov. Malé a stredné podnikanie je „ekonomickým motorom“ obcí. Podpora a motivácia vlastného podnikateľského zázemia, využívanie vlastných dostupných zdrojov na podnikanie a podpora a propagácia podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obcí a ich okolia je vysoko návratnou investíciou obcí. Okrem riešenia ponuky pracovných príležitostí to zvyšuje prílev finančných prostriedkov do rozpočtov obcí a následne napomáha ich rozvoju. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj podpora sociálnych väzieb v rodine a vzťahu obyvateľov k obciam.

Cestovný ruch je jedným z efektívnych nástrojov pre reálnu stabilizáciu ekonomiky obcí. Obce a ich širšie okolie sú obklopené krásnou prírodou, vodnými zdrojmi a pahorkatinovými kopcami a lesmi, čo umožňuje nenáročnú turistiku a výlety do prírody. Rozvoj cestovného ruchu v obciach je cieleň na krátkodobé oddychové aktivity, na folklórne, športové a spoločenské využitie a rozvoj cykloturistiky. Výhodou je aj blízkosť maďarských hraníc a priľahlého regiónu. Ambíciou obcí je propagovať kvalitu miestnych služieb a tradíciu pohostinnosti a spätosti s prírodou. Ako skvelá príležitosť vytvorenia nových pracovných príležitostí a podpora tradičného cestovného ruchu sa javí rozvoj farmárstva, propagácia domácich farmárskych výrobkov, ale aj podpora predaja ekologicky nezávadných domácich potravín od domácich drobných poľnohospodárov je kvalitným doplnením tradičného sortimentu ponuky v cestovnom ruchu.

Skvalitňovanie riadenia obcí, zvýšenie kvality služieb poskytovaných samosprávou, znižovanie administratívnej záťaže na obecných úradoch, elektronizácia verejnej správy a územnej samosprávy sú oblasti, ktoré musia obce a ich manažment riešiť, aby samospráva mohla plniť stále náročnejšie úlohy a vytvárať podmienky pre udržanie kvality života. Zabezpečenie väčšej účasti občanov na rozhodovaní, rozvoj občianskych iniciatív a celkové zlepšenie komunikácie s obyvateľmi obcí sú oblasti, pri ktorých sa môže posilniť transparentné riadenie obcí a môže sa dospieť k väčšej aktivite občanov, ich stotožneniu sa s obcou a využiť tak občiansky potenciál pre rozvoj obcí.

GLOBALNÝ CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

- Podporovať spoluprácu medzi ekonomickými subjektmi, napomáhať vytváraniu strategických partnerstiev a podporovať rovnomerné rozmiestnenie v podnikateľských odvetviach za účelom vytvárania zdravého a motivujúceho konkurenčného prostredia.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- ❑ Budovať pozíciu obcí ako ústretovej lokality pre investície v oblasti podnikania a podpory nových ekonomických subjektov.
- ❑ Vytvárať stimulujúcu podnikateľskú atmosféru v prospech usídľovania sa malých a stredných podnikateľov aj väčších spoločností, presvedčať o výhodnosti lokality nielen vzhľadom k potenciálu vzdelanostného zázemia, ale aj okolitého regiónu.
- ❑ Spravovať obce a usmerňovať ich rozvoj efektívne a transparentne, zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy v prospech občanov aj podnikateľov.
- ❑ Podporovať pozitívny vzťah občanov k obciam ich aktívnym zapájaním do rozhodovania a aktívnym reagovaním na ich potreby.
- ❑ Zvýšiť a podporovať prístup miestnych podnikateľov k programom a grantom.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

- ❑ Pripraviť ekonomické podmienky, stimuly a nástroje na podporu nových podnikateľských subjektov v tradičných oblastiach podnikania.
- ❑ Zachovať a podporovať drobnú poľnohospodársku výrobu nezávadných potravín a výrobkov v obciach.
- ❑ Podporovať vznik farmárskych dvorov.
- ❑ Vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj tradičných remeselných dvorov s kvalitnými službami, ponukou tradičných poľnohospodárskych výrobkov aj propagáciou územia a zvyklostí
- ❑ Zapájať podnikateľov do možností získať nenávratné finančné príspevky na podporu podnikania v tradičných remeslách a službách.
- ❑ Vytvoriť prostredie uľahčujúce rozvoj podnikania v tradičných odvetviach a v remeslách.

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

- ❑ Podporiť vznik a rozvoj služieb v cestovnom ruchu a súvisiacich služieb a propagácie tradícií.
- ❑ Využiť kvalitu životného prostredia a rozvíjať možnosti ozdravných a relaxačných pobytov detí, mládeže aj seniorov.
- ❑ Zabezpečiť modernizáciu náučných chodníkov a cyklotrás, spájajúcich atrakcie a služby cestovného ruchu v jednotlivých obciach mikroregiónu/regiónu.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

20.4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV A PRIORÍT

VÍZIA	Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov v roku 2022 sú prosperujúce obce, ktoré svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivujú ľudí trvalo sa v obciach usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obcí aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedia sa uplatniť v obciach a blízkom okolí, či regióne. Obce majú vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojich centrách. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty na predaj obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcami potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obcí sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedia do obcí a regiónu prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov.								
	PRIORITA 1 ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA	PRIORITA 2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE			PRIORITA 3 EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCÍ				
GLOBÁLNY CIEĽ	STABILIZÁCIA OBCÍ			ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA			SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV		
	OPATRENIE 1.1.1	OPATRENIE 1.1.2		OPATRENIE 2.1.1	OPATRENIE 2.1.2	OPATRENIE 2.1.3	OPATRENIE 3.1.1	OPATRENIE 3.1.2	OPATRENIE 3.1.3
	OPATRENIE 1.1.3	OPATRENIE 1.1.4							
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI			TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA			ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA		
	OPATRENIE 1.2.1		OPATRENIE 1.2.2	OPATRENIE 2.2.1		OPATRENIE 2.2.2	OPATRENIE 3.2.1		OPATRENIE 3.2.2
ÚZEMNÝ CIEĽ	ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI			OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČTVA			VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU		
	OPATRENIE 1.3.1	OPATRENIE 1.3.2	OPATRENIE 1.3.3	OPATRENIE 2.3.1	OPATRENIE 2.3.2	OPATRENIE 2.3.3	OPATRENIE 3.3.1		OPATRENIE 3.3.2
	OPATRENIE 1.3.4	OPATRENIE 1.3.5	OPATRENIE 1.3.6	OPATRENIE 2.3.4	OPATRENIE 2.3.5	OPATRENIE 2.3.6	OPATRENIE 3.3.1	OPATRENIE 3.3.2	OPATRENIE 3.3.3

Zdroj: vlastné spracovanie

C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov obsahuje Opatrenia a v rámci nich jednotlivé Aktivity na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obcí. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych, špecifických aj územných cieľov identifikovaných v strategickej časti dokumentu.

21. PREHĽAD OPATRENÍ A AKTIVÍT

21.1

PRIORITA 1 ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

GLOBÁLNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCÍ

Opatrenie 1.1.1

Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre budovanie priemyselnej zóny v snahe podporiť príliv priamych investorov, malých a stredných podnikateľov do obce
- Vybudovanie technickej a prístupovej infraštruktúry k priemyselnej zóne
- Podpora budovania podnikateľských zón, hál a dvorov
- Marketing obce vo vzťahu k podnikateľom a aktívna prezentácia podnikateľských príležitostí a vhodného vzdelanostného zázemia obce, mikroregiónu

Opatrenie 1.1.2

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu
- Vysporiadanie pozemkov pre bytovú výstavbu
- Výstavba obecných bytov v bytovom dome
- Príprava projektovej dokumentácie na výstavbu nízkoštandardných bytov
- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a individuálne domy
- Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- Obnova a modernizácia bytového fondu za účelom energetickej efektívnosti budov
- Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 1.1.3

Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce

Aktivity:

- Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce vrátane nočného videnia
- Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému na cintoríne a v ďalších odľahlých priestoroch obce vrátane nočného videnia
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

Opatrenie 1.1.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora záujmu obyvateľov o veci verejné

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov
- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce
- Podpora pravidelnej aktualizácie a pravidelná aktualizácia web stránky obce
- Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- Podpora obecných elektronických médií a kanálov

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

Opatrenie 1.2.1

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce

Aktivity:

- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a príslušných regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Organizovanie školení, tréningov a rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- Zavádzanie aktivít a inovatívnych prístupov zameraných na tých, ktorí vstupujú po prvý krát na trh práce
- Podpora zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľov s dôrazom na marginalizované skupiny obyvateľstva
- Podpora uplatnenia marginalizovaných skupín na trhu práce
- Využívanie aktívnych činností a absolventskej praxe v obci
- Zapájanie obyvateľov do manažovania a realizácie obecných projektov

Opatrenie 1.2. 2

Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne
- Podpora spolupráce škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Podpora odborného a remeselného vzdelávania pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Opatrenie 1.3.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce
- Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou
- Materiálne zabezpečenie a interiérové vybavenie centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou
- Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra a poskytovanie kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb pre starších ľudí, odkázaných na stálu starostlivosť
- Vybudovanie a materiálne zabezpečenie domova dôchodcov rodinného typu
- Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- Zabezpečenie preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami, podpora poradenskej činnosti

Opatrenie 1.3.2

Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb

Aktivity:

- Podpora rovnomerného rozšírenia ponuky služieb a rozvoja služieb občianskej vybavenosti
- Podpora odbytu miestnych poľnohospodárskych produktov „z dvora“ pre obyvateľov obce a okolia
- Podpora odbytu miestnych remeselných výrobkov a služieb pre obyvateľov obce a okolia
- Výstavba, modernizácia a rekonštrukcia domu nádeje

Opatrenie 1.3.3

Stabilizácia siete škôl v obci

Aktivity:

- Stabilizácia základnej školy a predškolského zariadenia
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy a jedálne
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy a školskej jedálne
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia školy
- Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- Podpora vytvárania neziskových združení priaznivcov školy so samostatnou právnou subjektivitou k prijímaniu grantových prostriedkov pre rozvoj školy
- Organizovanie propagácie škôl aktivitami dní otvorených dverí na škole
- Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 1.3.4

Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností

Aktivity:

- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok a zariadení
- Podpora zavádzania vzdelávacích programov zameraných na motiváciu pre remeselné zručnosti
- Rekonštrukcia existujúceho športového areálu v základnej škole
- Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- Zavádzanie a využívanie internetu a e-learningu na školách

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- Podpora individuálneho vzdelávania detí mimoriadne talentovaných a nadaných
- Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím
- Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti
- Podpora alternatívnych metód vyučovania
- Podpora zvyšovania kvalifikácie učiteľov a ich ďalšieho vzdelávania

Opatrenie 1.3.5

Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí

Aktivity:

- Podpora obyvateľov obce v záujmovej činnosti, generačnej spolupráci a práci s deťmi
- Organizovanie pravidelných športových podujatí
- Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska a futbalového ihriska
- Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu
- Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí, hlavne Dní obce, Mikuláš, Kultúrne leto
- Výstavba a modernizácia denného centra pre deti v školskom veku a seniorov zameraných na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky
- Výstavba, modernizácia a údržba športovej sály
- Podpora prezentácie výsledkov záujmovej činnosti a tvorby doma aj v zahraničí
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia

Opatrenie 1.3.6

Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií

Aktivity:

- Výstavba a vybavenie Múzea tradícií – stála expozícia tradičnej architektúry obce
- Podpora a propagácia zberateľskej činnosti dobových artefaktov
- Podpora a propagácia folklórnych a spoločenských podujatí a aktivít
- Podpora a propagácia tradičnej remeselnej výroby
- Vydanie publikácie o obci a vydávanie ďalších printových materiálov artefaktov, kalendárov, obecných novín
- Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce a atrakcií obce

21.2

PRIORITA 2

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

Opatrenie 2.1.1

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce

Aktivity:

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov na cintorínoch
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- Budovanie bezpečnostného zábradlia medzi chodníkom a komunikáciou pre motorové vozidlá
- Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä v okolí hlavných komunikácií

Opatrenie 2.1.2

Rozvoj dopravnej obslužnosti obce

Aktivity:

- Podpora posilnenia regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov
- Podpora vývoja ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej obecnej/regionálnej mobility
- Podpora efektívneho a komfortného prepojenia obce s mestom Košice a obcami regiónu verejnou dopravou
- Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy
- Podpora dopravy využívajúcej alternatívne pohonné látky

Opatrenie 2.1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

Aktivity:

- Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- Modernizácia a jednotný imidž zábran, informačných tabúľ a ďalšieho mobiliáru v obci
- Inštalácia a údržba prvkov obecných mobiliárov
- Pravidelná údržba čistoty verejných priestranstiev
- Súťaž vo vzhľade domov a dvorov
- Účasť obyvateľov na projektoch utvárania verejných priestranstiev

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Opatrenie 2.2.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivity:

- Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd
- Využitie možnosti vývozu septikov do postavenej čističky odpadových vôd
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Vysporiadanie pozemkov: vykonanie projektu pozemkových úprav v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry – vytýčenie rozdeľovacieho plánu, vypracovanie geometrických plánov a premietnutie nových vlastníckych vzťahov do katastra nehnuteľností
- Vypracovanie kompletných projektov v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry
- Propagácia nízkouhlíkových stratégií pre obec/mikroregión
- Podpora a postupné zavádzanie distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- ❑ Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 2.2.2

Podpora ekologického nakladania s odpadom

Aktivity:

- ❑ Likvidácia ekologických záťaží a nelegálnych skládok odpadu
- ❑ Rekultivácia zaťažených, kontaminovaných plôch
- ❑ Vybudovanie zberného dvora
- ❑ Podpora vybudovania skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- ❑ Organizovanie informačnej kampane na podporu individuálnych skládok biologicky rozložiteľných odpadov a domáceho kompostovania
- ❑ Podpora kompostovania a využívania bioodpadu
- ❑ Rozšírenie komodít a modernizácia separovaného zberu odpadu v obci
- ❑ Aktívna motivácia obyvateľov k separovaniu odpadu
- ❑ Osveta obyvateľov zameraná na ekologické nakladanie s odpadom
- ❑ Podpora vzdelávania a osvedy separovania odpadu u detí a žiakov

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Opatrenie 2.3.1

Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- ❑ Rekonštrukcia verejných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových médií, hlavne elektrických rozvodov vo verejných budovách
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia budovy školy, materskej školy a ďalších budov vo vlastníctve obce s cieľom zníženia ich energetickej náročnosti
- ❑ Znižovanie spotreby energie v obecných objektoch, budovách postupnou rekonštrukciou exteriérov a interiérov
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti súkromných domov
- ❑ Využívanie a podpora využívania solárnej energie
- ❑ Propagácia výroby a podpora distribúcie ďalších obnoviteľných zdrojov energie
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania
- ❑ Podpora a postupné zavádzanie inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- ❑ Osveta o možnostiach úspor energie a obnoviteľných zdrojoch energie vrátane zdrojov ich financovania
- ❑ Podpora využitia technológií k úspore energie

Opatrenie 2.3.2

Ochrana podzemných a povrchových vôd

Aktivity:

- ❑ Riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
- ❑ Výstavba a modernizácia kanalizačných sietí a čistiarne odpadových vôd

Opatrenie 2.3.3

Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien

Aktivity:

- ❑ Spolupráca obce so zodpovednými inštitúciami na vytváranie protipovodňových opatrení
- ❑ Vytváranie povodňových plánov

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- Pravidelný monitoring stavu koryta potoka
- Presadzovanie pravidelnej údržby a pravidelná údržba koryta potoka a kanálov na území obce u ich správcov na zachovanie dostatočného prierezu koryta na prietok vody
- Odstraňovanie následkov povodní
- Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof
- Osveta obyvateľov pre zvládanie prírodných katastrof

Opatrenie 2.3.4

Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci

Aktivity:

- Obnova prirodzenej funkcie tokov
- Zlepšenie a revitalizácia obecného prostredia vrátane regenerácie opustených priemyselných (poľnohospodárskych) lokalít a zníženia miery znečistenia pôdy a vzduchu
- Zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny
- Zachytávanie vody v mieste jej dopadu
- Spevňovanie brehov vodných tokov a podpora udržiavania rázu krajiny
- Údržba riečnych a potokových korýt

Opatrenie 2.3.5

Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine

Aktivity:

- Spevňovanie, udržiavanie a obnova poľných ciest
- Výsadba a údržba líniovej zelene pozdĺž ciest
- Údržba trávnatých plôch a neobrábanej pôdy

Opatrenie 2.3.6

Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov

Aktivity:

- Obnova a údržba historických pamätníkov a pietnych miest
- Obnova a údržba historických budov
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba hasičskej zbrojnice
- Podpora a pomoc pri riešení opráv havarijných stavov nehnuteľností vo vlastníctve cirkví a neziskových organizácií

21.3

**PRIORITA 3
EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCÍ**

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

Opatrenie 3.1.1

Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov

Aktivity:

- Vytvorenie a schválenie motivačných podmienok a obecnej legislatívy obce pre vstup domácich a zahraničných malých a stredných podnikateľov (investorov)
- Vysporiadanie pozemkov a vybudovanie technickej infraštruktúry zóny pre podnikateľov
- Rekonštrukcia a podpora rekonštrukcie budov a prevádzkových priestorov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie rozvoja podnikateľov, remeselných dvorov a služieb
- Podpora a motivácia novo vzniknutých podnikateľov a živnostníkov vo výrobnom a remeselnom sektore a službách dostupnými ekonomickými a legislatívnymi nástrojmi obce

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- ❑ Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- ❑ Podpora rozvoja vnútorného potenciálu, najmä malých podnikateľov a služieb vytváraním sietí, spolupráce a výmeny skúseností medzi obcami a regiónmi
- ❑ Podpora a motivácia malých a stredných podnikateľov, ktorí využívajú domáce suroviny
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia predajných objektov a nákup technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- ❑ Organizovanie pravidelných trhov a workshopov – vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním v regióne a kraji
- ❑ Podpora marketingu domácich podnikateľov, motivácia občanov využívať služby a nakupovať tovary miestnych podnikateľov
- ❑ Podpora a vytváranie akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni

Opatrenie 3.1.2

Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania

Aktivity:

- ❑ Propagácia a pravidelné informácie pre podnikateľov o možnostiach využívania grantov a programov zo štrukturálnych fondov
- ❑ Zapájanie miestnych podnikateľov do prípravy a realizácie projektov a grantov v prospech rozvoja obce a podnikateľského prostredia
- ❑ Pravidelné informácie o vzdelávacích programoch pre podnikateľov
- ❑ Pomoc obce a podpora podnikateľov využívaním grantov a ďalších podporných programov
- ❑ Aktívna spolupráca obce s podnikateľmi pri tvorbe ich projektov a následnej realizácii získaných programov

Opatrenie 3.1.3

Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom

Aktivity:

- ❑ Nákup softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty
- ❑ Nákup aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci
- ❑ Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obce na obecnom úrade

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

Opatrenie 3.2.1

Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci

Aktivity:

- ❑ Podpora zlepšenia a zlepšenie obhospodarovania pôdy
- ❑ Podpora rozšírenia chovu dobytky
- ❑ Podpora mladých farmárov, podpora obce pri zakladaní rodinných fariem, poľnohospodárskych dvorov a ďalších drobných podnikateľov v poľnohospodárstve
- ❑ Propagácia účinného využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva so zameraním na zvýšenie účinnosti využitia vody v poľnohospodárstve, zvýšenie účinnosti využitia energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín, uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely biohospodárstva, zníženie emisií oxidu dusného a metánu z poľnohospodárstva
- ❑ Podpora sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve
- ❑ Podpora obnovy a obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov závislých od poľnohospodárstva
- ❑ Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- ❑ Podpora modernizácie poľnohospodárskych výrobných technológií k lepšej ochrane životného prostredia

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- Modernizácia, oprava a budovanie poľných prístupových ciest, inžinierskych sietí a ďalšej technickej podpory pre zlepšenie výroby v poľnohospodárstve a ochrany životného prostredia
- Podpora projektov a investičných aktivít na ochranu životného prostredia a výrobu ekologicky nezávadných potravín
- Podpora pracovnej mobility a pomoc obce zamestnať sa v poľnohospodárstve trvale alebo v sezónnych prácach ľuďom bez vzdelania a ďalším uchádzačom o zamestnanie

Opatrenie 3.2.2

Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb

Aktivity:

- Podpora a propagácia pravidelného predaja poľnohospodárskych produktov „z dvora“ v obci a v regióne
- Pravidelné organizovanie obecných trhov so zameraním na ochutnávku a predaj miestnych špecialít, kulinárske špeciality a nezávadné potraviny
- Marketing kvalitných poľnohospodárskych produktov vo vzťahu k obyvateľom regiónu
- Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- Podpora integrácie primárnych výrobcov do potravinového reťazca pomocou systémov kvality, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- Podpora manažmentu rizika poľnohospodárskych podnikov v obci
- Podpora vzniku kooperačných väzieb medzi poľnohospodármi
- Podpora vzniku odbytových družstiev

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

Opatrenie 3.3.1

Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia remeselných dvorov a dielní na výroby tradičných produktov
- Výstavba a modernizácia ubytovacích zariadení pre podporu cestovného ruchu
- Výstavba sezónnej letnej reštaurácie s ponukou domácich produktov
- Vybudovanie informačných a náučných tabúl v obci
- Inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)
- Vybudovanie a údržba turistických, náučných chodníkov a cyklistických trás
- Vybudovanie oddychových a relaxačných zón
- Podpora podnikania a vytvárania služieb v oblasti agroturistiky

Opatrenie 3.3.2

Propagácia obce

Aktivity:

- Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce
- Vytvorenie krátkodobého marketingového plánu a strednodobej marketingovej a komunikačnej stratégie obce, budovanie pozitívneho mediálneho obrazu obce
- Realizácia marketingových výstupov, pravidelná propagácia aktivít a podujatí v obci s cieľom prilákať návštevníkov z regiónu, kraja
- Pravidelná komunikácia s regionálnymi a celoštátnymi médiami, prezentácia pozitívnych výsledkov aj zaujímavostí obce
- Budovanie komunikačných a informačných väzieb v mikroregióne, spolupráca s obcami, mestami v oblasti komunikácie s médiami
- Podpora a rozvoj projektov medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce
- Pravidelná účasť na regionálnych, národných aj medzinárodných veľtrhoch, obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách propagujúcich miestny cestovný ruch
- Vytvorenie propagačných materiálov obce

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

- ❑ Budovanie imidžu obce na základe histórie obce, folklórnych tradícií, tvorby remeselných produktov a tradičných výrobkov, prírodných zdrojov, chránených území, využitie potenciálu blízkosti hranice
- ❑ Investície do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií) a remeselných dvorov
- ❑ Podpora prezentácie príležitostí strávenia voľného času (propagácia cykloturistiky v spolupráci s okolitými obcami)

Opatrenie 3.3.3

Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu

Aktivity:

- ❑ Podpora podnikateľov v oblasti služieb a doplnkových služieb v cestovnom ruchu
- ❑ Podpora účasti podnikateľov na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma a v zahraničí
- ❑ Prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov obce s cieľom predaja tradičných výrobkov (ľudovo-umelecké výrobky a i.) a poľnohospodárskych produktov
- ❑ Podpora organizovania tradičných jarmokov a trhov
- ❑ Pravidelné informácie o využívaní dotačných programov pre podnikateľov v cestovnom ruchu
- ❑ Metodická a asistenčná podpora obce malým a stredným podnikateľom v oblasti cestovného ruchu

22. INDIKÁTORY OPATRENÍ

Ambíciou Programu rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov je v najväčšej miere naplniť jeho očakávania. Programová časť Programu rozvoja vo svojich Opatreniach a Aktivitách presne identifikuje potreby obcí. Tieto Aktivity upresňujú a dopĺňajú identifikátory a ich číselné (explicitné) vyjadrenie počiatočného a želaného stavu. Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov pre jednotlivé Opatrenia a sú zároveň aj základným faktorom pri tvorbe kritérií pre čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu. Na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým Opatreniam je možné takto jednoducho monitorovať priebežné plnenie a realizáciu jednotlivých aktivít.

Tabuľka Merateľné ukazovatele realizácie aktivít

OPATRENIE		MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	STAV V ROKU 2015	STAV V ROKU 2022
1.1.1	Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov	vysporiadané pozemky	ha	0	10
		technická infraštruktúra (cesty)	m	0	2 000
1.1.2	Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci	postavené obecné byty	počet	2	4
		postavené nízkoštandardné byty	počet	0	10
1.1.3	Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce	modernizované kamery	počet	0	70
1.1.4	Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	komunitné centrá	počet	2	3
1.2.1	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce	dhodobo nezamestnaní	počet	64	20
1.2.2	Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	zamestnaní v regióne	počet		
1.3.1	Budovanie sociálneho zázemia v obci	denný stacionár	počet	0	2
		terénna opatrovateľská služba	počet	0	2
1.3.2	Modernizácia a rozvoj základnej	obchody s rozličným	počet	5	7

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

	infraštruktúry služieb	tovarom			
1.3.3	Stabilizácia siete škôl v obci	predškolské zariadenia	počet	2	3
1.3.4	Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	interaktívne didaktické hračky	počet	4	10
1.3.5	Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	multifunkčné ihrisko	počet	1	4
		kluby kultúry	počet	0	2
1.3.6	Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	obecné múzeum	počet	1	3
2.1.1	Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce	opravené miestne komunikácie	m	0	8 000
2.1.3	Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	obecný park	m²	10 000	25 000
2.2.1	Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	kanalizácia	km	0	12
2.2.2	Podpora ekologického nakladania s odpadom	separované komodity	počet	4	8
2.3.1	Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	rekonštrukcia budov na energeticky úsporné	m²	0	5 000
2.3.2	Ochrana podzemných a povrchových vôd	čistička odpadových vôd	počet	0	3
2.3.3	Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	priepustnosť potokov	km	0	12
2.3.4	Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci	spevnené brehy riek	km	0	6
2.3.5	Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	spevnené poľné cesty	m	0	9 000
2.3.6	Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	obnovené pamiatky	počet	0	9
3.1.1	Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov	noví podnikatelia	počet	5	17
3.1.2	Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	nenávratné finančné prostriedky	€	0	100 000
3.1.3	Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	software	počet	6	15
3.2.1	Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci	samostatne hospodáriaci roľníci	počet	7	20
3.2.2	Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	predaj z dvora	počet	0	10
3.3.1	Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	ubytovacie zariadenie	počet	1	5
		stravovacie zariadenie	počet	0	3
3.3.2	Propagácia obce	propagačný materiál	počet	1	4
3.3.3	Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	podnikatelia v službách cestovného ruchu	počet	1	7

Zdroj: vlastné spracovanie

D REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť Programu rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít, systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obcí, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obcí formou akčných plánov.

23. MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

Obecné zastupiteľstvo

jednotlivých obcí je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Plánu rozvoja tej-ktorej „svojej“ obce. Schvaľuje Plán rozvoja obcí, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a schvaľuje hodnotiacu správu realizácie. Vymedzuje činnosť pri operatívnom riadení Plánu rozvoja obcí a menuje členov Riadiacej skupiny a členov Pracovných skupín pre jednotlivé problémové oblasti.

Obecné zastupiteľstvo ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov Plánu rozvoja. Schvaľuje a koordinuje partnerstvá územnej spolupráce aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom za účelom naplnenia Aktivít Plánu rozvoja obcí. Má na zreteli vyvážený rozvoj územia.

V prípade, že niektorá z obcí chce zásadným spôsobom zmeniť víziu, Priority alebo Ciele spoločného Plánu rozvoja obcí, alebo inak významne zmeniť spoločný Plán rozvoja obcí je potrebné pre takúto zmenu Plánu prijať spoločný konsenzus medzi všetkými obecnými zastupiteľstvami. Významnú úlohu tu majú starostovia jednotlivých obcí, ktorí vedú rokovania smerujúce k spoločnému konsenzu.

Starosta

tej-ktorej obce je koordinátorom a manažérom realizácie Plánu rozvoja obcí vo „svojej“ obci. Zvoláva pravidelné stretnutia k Plánu rozvoja, navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu projektov.

Starostovia obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádíel, Žarnov spoločne koordinujú realizáciu takých aktivít, ktoré presahujú územie jednej obce, alebo význam jednej obce a ovplyvňujú rozvoj širšieho mikroregiónu.

Riadiaca skupina

plní funkciu poradného a iniciatívneho orgánu obecného zastupiteľstva v otázkach Plánu rozvoja. Je zložená z troch členov, ktorých zvolilo obecné zastupiteľstvo. Dohliada a zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj obce prostredníctvom Plánu rozvoja a Akčných plánov. V súčinnosti s obecným zastupiteľstvom pripravila víziu, stratégiu, aktivity strategického rozvoja „svojej“ obce, spolupôsobí pri koordinácii spolupráce s externým prostredím na vypracovaní Plánu rozvoja.

Riadiaca skupina ďalej: analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty. Sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom. Vede databázy kontaktov, vede prehľad o organizáciách tretieho sektora a podnikateľoch.

Pracovné skupiny

sú vytvorené k jednotlivým problémovým oblastiam Plánu rozvoja obcí. Pripravujú na prerokovanie vymedzenie prioritných projektov, plán ich realizácie, využitie zdrojov financovania, plán dofinancovania projektu, hodnotenie realizácie a dopadu projektov a iné. Pracovné skupiny sú zložené z odborníkov na jednotlivé problémové oblasti. Členov pracovnej skupiny schvaľuje jednotlivé obecné zastupiteľstvo.

Realizácia Plánu rozvoja obcí vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

pre eurofondy. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca pre všetky štyri obce za účelom získavania externých nenávratných prostriedkov, administrovanie eurofondov, komunikáciu s verejným obstarávateľom či stavebným dohľadom. Zriaďovanie ďalších orgánov v súvislosti s Plánom rozvoja obcí je bezpredmetné.

24. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Programu rozvoja obcí patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Základom aktuálneho prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie aktuálnych projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov.

Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov Programu a na dosahovanie cieľov Programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie Programu daný aj externými faktormi mimo dosahu Programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny ale aj výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe Programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom Programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku, t.j. reálneho dopadu Programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nie sú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces rozvoja. Monitorovanie aj hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení Programu rozvoja obcí v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností.

24.1 MONITOROVANIE PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

Úlohou obcí a ich manažmentu je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia Programu rozvoja. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie Opatrení a Aktivít Programu rozvoja s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre manažment vstupy pre rozhodovanie za účelom zlepšenia implementácie Programu rozvoja, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o realizácii Programu rozvoja.

Monitorovanie na úrovni Priorít a Cieľov Programu rozvoja ako celku bude zabezpečovať **Riadiaca skupina**. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie Programu rozvoja a pre prijímanie rozhodnutí toho-ktorého obecného zastupiteľstva, či je potrebné Program rozvoja aktualizovať, meniť alebo dopĺňať. Zároveň sú tieto údaje využívané v procese priebežného hodnotenia Programu rozvoja. Monitorovanie prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov definovaných v predchádzajúcej časti Programu rozvoja. Riadiaca skupina využíva informácie monitorovania Priorít a Cieľov ako podklad pre priebežné hodnotenie Programu rozvoja, samostatnú monitorovaciu správu Priorít a Cieľov nepripravuje.

V súvislosti s implementáciou Programu rozvoja je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov (aktivít) zabezpečované zodpovednými projektovými manažermi. Na rozdiel od monitorovania Priorít a Cieľov tuto je potrebné pravidelne pripravovať a schvaľovať monitorovaciu správu. Harmonogram predkladania monitorovacej správy vyplýva z každého realizovaného projektu individuálne. Monitorovacia správa má spravidla aj predpísanú štruktúru a povinné náležitosti podľa pokynov v projekte.

24.2 HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

Hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie Programu rozvoja, jeho súlad s Cieľmi stanovenými v Programe rozvoja, analyzuje účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých Opatrení a Aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

ich efektívnosti. Počas platnosti Programu rozvoja obcí sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení platnosti Programu rozvoja vykonať následné hodnotenie. Výsledky hodnotenia Programu rozvoja sa zverejnia podľa platnej legislatívy.

Pri hodnotení Programu rozvoja je potrebné prihliadať na skutočnosť, že stratégiu Programu rozvoja obcí pripravovali reprezentanti obcí v určitom reálnom čase a v súlade so svojimi programovými vyhláseniami a predstavami v reálnom čase. Nie všetky ambície ostávajú vplyvom času a rozvoja aktuálne a reálne, nie všetky aktivity ostávajú prioritné a nie všetky ciele je možné zrealizovať. Niektoré aktivity môžu vychádzať z momentálnej situácie v obci, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. Program rozvoja obcí nie je dogma a nie je to nemenný materiál, je to vytýčenie dlhodobých Priorít a Cieľov obcí z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecné zastupiteľstvá môžu tento materiál dopĺňať a aktualizovať.

Priebežné hodnotenie je séria hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu rozvoja skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť plánovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu rozvoja vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne, minimálne raz za dva roky. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá Riadiaca skupina obecnému zastupiteľstvu najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy Priorít a Cieľov aj monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného Programu rozvoja. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutie obecného zastupiteľstva pri ďalšom riadení realizácie Programu rozvoja za účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných priorít a cieľov. Výstupom priebežného hodnotenia je **Hodnotiaci správa**.

Následné hodnotenie Programu rozvoja skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv na rozvoj obcí. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania Programu rozvoja ako celku a identifikuje osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je **Záverečná správa o hodnotení Programu rozvoja obcí**. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie Programu rozvoja. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí Riadiaca skupina, ktorá ju do 6 mesiacov od ukončenia platnosti Programu rozvoja predkladá obecným zastupiteľstvám na vedomie.

Hodnotiaci správa a Záverečná správa o hodnotení nemajú predpísanú presnú formu, k náležitostiam správ patrí: aké obdobie hodnotí, akú úroveň Programu hodnotí (Ciele, Opatrenia, Aktivity), aký bol očakávaný, želateľný výsledok, plánovaný termín realizácie, rozpočet vnútorných aj externých zdrojov a aký je skutočný výsledok. Správa by mala v závere analyzovať dôvody nesplnených očakávaní a navrhnúť efektívny spôsob nápravy – aktualizáciu Programu rozvoja, v prípade ukončenia jeho platnosti navrhnúť pri ďalšom schvaľovaní iné priority a ciele. Zo správy má byť zrejmé, kto ju pripravil, na základe akého monitorovania a ďalších vstupných informácií. Správu berie obecné zastupiteľstvo na vedomie.

Tabuľka Časový harmonogram monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja

HODNOTENIE	ČASOVÝ PLÁN	PERIODICITA/DŮVODY
PRIEBEŽNÝ MONITORING	2017, 2019, 2020, 2021	z dôvodu aktualizácie Programu rozvoja
OPERATÍVNY MONITORING	podľa realizácie projektov	
PRIEBEŽNÉ HODNOTENIE ČASTI PROGRAMU ROZVOJA	2017, 2019, 2020, 2021	
AD HOC MIMORIADNE HODNOTENIE	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených priorít a potreby iných cieľov
ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE	v závere platnosti Programu rozvoja obce	

Zdroj: vlastné spracovanie

25. KOMUNKÁCIA PROGRAMU ROZVOJA

Starostovia ako reprezentanti obcí budú dohliadať na zverejnenie hodnotiacich správ pre obyvateľov a ďalšie zainteresované subjekty na verejnej časti obecného zastupiteľstva a prostredníctvom web stránky samosprávy obcí, aby mala verejnosť pravidelné priebežné informácie o stave implementácie Programu rozvoja obcí, o realizácii prebiehajúcich projektov ako aj informácie o možnostiach získania nenávratných finančných prostriedkov v rámci partnerstva s obcou. Za komunikáciu s poslancami aj s verejnosťou je zodpovedný starosta obce.

26. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2016 - 2017

Tabuľka Akčný plán 2016 – 2017

OPATRENIE, AKTIVITA	TERMÍN (ROK)	ZODPOVEDNÝ	FINANCOVANIE
PRIORITA 1			
OPATRENIE 1.1.1 Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov			
AKTIVITA Vysporiadanie pozemkov pre budovanie priemyselnej zóny, marketing, prezentácia obce vo vzťahu k podnikateľom	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vybudovanie infraštruktúry k priemyselnej zóne	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.1.2 Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci			
AKTIVITA Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a individuálne domy	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora individuálnej bytovej výstavby	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.1.3 Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce			
AKTIVITA Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce vrátane nočného videnia	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Zavedenie, modernizácia a údržba kamerového systému na cintoríne a v ďalších odľahlých priestoroch obce vrátane nočného videnia	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

AKTIVITA Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.1.4 Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora záujmu obyvateľov o veci verejné			
AKTIVITA Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora obecných elektronických médií a kanálov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.2.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce			
AKTIVITA Podpora uplatnenia marginalizovaných skupín na trhu práce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Využívanie aktivačných činností a absolventskej praxe v obci	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Zapájanie obyvateľov do manažovania a realizácie obecných projektov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.2.2 Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce			
AKTIVITA Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.3.1 Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci			
AKTIVITA Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

seniorov			prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 1.3.2 Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb			
AKTIVITA Výstavba, modernizácia a rekonštrukcia domu nádeje	2016 - 2017	obec Zádiele, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.3.3 Stabilizácia siete škôl v obci			
AKTIVITA Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy a jedálne	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy a školskej jedálne	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia školy	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Organizovanie propagácie škôl aktivitami dní otvorených dverí na škole	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora propagácie školy na webových stránkach	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.3.4 Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností			
AKTIVITA Rozširovanie a modernizácia vybavenosti školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok a	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov;

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

zariadení			finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rekonštrukcia existujúceho športového areálu v základnej škole	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora alternatívnych metód vyučovania	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.3.5 Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí			
AKTIVITA Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Organizovanie pravidelných športových podujatí	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska a futbalového ihriska	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

			max 5%
AKTIVITA Výstavba, modernizácia a údržba športovej sály	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora aktívneho a zdravého starnutia	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí, hlavne Dní obce, Mikuláš, Kultúrne leto	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba a modernizácia denného centra pre deti v školskom veku a seniorov zameraných na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 1.3.6			
Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií			
AKTIVITA Podpora a propagácia zberateľskej činnosti dobových artefaktov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a propagácia folklórnych a spoločenských podujatí a aktivít	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a propagácia tradičnej remeselnej výroby	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vydanie publikácie o obci a vydávanie ďalších printových materiálov artefaktov, kalendárov, obecných novín	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce a atrakcií obce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
PRIORITA 2			
OPATRENIE 2.1.1			
Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce			
AKTIVITA Výstavba, oprava a rekonštrukcia	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre,	s využitím podpory grantov

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

miestnych komunikácií, mostov a lávok (<i>Drevený most pre chodcov na Hlavnej ulici, Turnianska Nová Ves</i>)		Turnianska Nová Ves, Žarnov, starostovia	a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov (<i>Rekonštrukcia betónových chodníkov, Turnianska Nová Ves</i>)	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.1.3 Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev			
AKTIVITA Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce (<i>Vytvorenie oddychovej zóny v centre obcí</i>)	2016 - 2017	Obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.2.1 Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry			
AKTIVITA Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vysporiadanie pozemkov: vykonanie projektu pozemkových úprav v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry – vytýčenie rozdeľovacieho plánu, vypracovanie geometrických plánov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

a premietnutie nových vlastníckych vzťahov do katastra nehnuteľností			
AKTIVITA Vypracovanie kompletných projektov v súvislosti s výstavbou a rekonštrukciou technickej infraštruktúry	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.2.2 Podpora ekologického nakladania s odpadom			
AKTIVITA Likvidácia ekologických zátŕaží a nelegálnych skládok odpadu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rekultivácia zaťažených, kontaminovaných plôch	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vybudovanie zberného dvora	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora vybudovania skládky pre biologicky rozložiteľné odpady	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora kompostovania a využívanie bioodpadu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rozšírenie komodít a modernizácia separovaného zberu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Aktívna motivácia obyvateľov k separovaného zberu odpadu v obci	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

			max 5%
AKTIVITA Podpora vzdelávania a osvetu separovaniu odpadu u detí a žiakov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.1 Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie			
AKTIVITA Rekonštrukcia verejných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rekonštrukcia a modernizácia budovy školy, materskej školy a ďalších budov vo vlastníctve obce s cieľom zníženia ich energetickej náročnosti	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Znižovanie spotreby energie v obecných objektoch, budovách postupnou rekonštrukciou exteriérov a interiérov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora energetickej efektívnosti súkromných domov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Využívanie a podpora využívania solárnej energie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Propagácia výroby a podpora distribúcie ďalších obnoviteľných zdrojov energie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a postupné zavádzanie inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Osveta o možnostiach úspor energie a obnoviteľných zdrojov energie vrátane zdrojov ich financovanie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov;

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

			finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora využitia technológie k úspore energie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.2 Ochrana podzemných a povrchových vôd			
AKTIVITA Výstavba a modernizácia kanalizačných sietí a čistiarne odpadových vôd	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Riešenie významných potrieb do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky enviromentálneho acquis	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.3 Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien			
AKTIVITA Presadzovanie pravidelnej údržby a pravidelná údržba koryta potoka a kanálov na území obce u ich správcov na zachovanie dostatočného prierezu koryta na prietok vody (Oprava, dostavba a rekonštrukcia odvodňovacích rigolov)	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Spolupráca obce so zodpovednými inštitúciami n a vytváranie protipovodňových opatrení	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vytváranie protipovodňového plánu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Odstraňovanie následkov povodní	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.4 Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci			
AKTIVITA Obnova prirodzenej funkcie tokov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Zlepšenie a revitalizácia obecného prostredia vrátane regenerácie opustených	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

priemyselných (poľnohospodárskych) lokalít a zníženie miery znečistenia pôdy a vzduchu			prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Zachytávanie vody v mieste jej dopadu	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Spevňovanie brehov vodných tokov a podpora udržiavania rázu krajiny	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Údržba riečnych a potokových tokov	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.5 Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine			
AKTIVITA Spevňovanie, udržiavanie a obnova poľných ciest	2016 - 2017	obce Dvorníky- Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výsadba a údržba líniovej zelene pozdĺž cesty	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Údržba trávnatých plôch a neobrábanej pôdy	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 2.3.6 Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov			
AKTIVITA Obnova a údržba historických pamätníkov a pietnych miest	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Obnova a údržba historických budov (<i>Rekonštrukcia budovy bývalej Materskej školy v obci Zádiel</i>)	2016 - 2017	obce Dvorníky- Včeláre, Zádiel, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Modernizácia, rekonštrukcia a údržba hasičskej zbrojnice	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA	2016 - 2017	obec Dvorníky-	s využitím podpory grantov

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Podpora a pomoc pri riešení opráv havarijných stavov nehnuteľností cirkvi vo vlastníctve cirkví a neziskových organizácií		Včeláre, starosta	a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
PRIORITA 3			
OPATRENIE 3.1.1 Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov			
AKTIVITA Vytvorenie a schválenie motivačných podmienok a obecnej legislatívy obce pre vstup domácich a zahraničných malých a stredných podnikateľov (investorov)	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vysporiadanie pozemkov a vybudovanie technickej infraštruktúry zóny pre podnikateľov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Rekonštrukcia a podpora rekonštrukcie budov a prevádzkových priestorov ktoré sú potrebné na zabezpečenia rozvoja podnikateľov, remeselných dvorov a služieb	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a motivácia novo vzniknutých podnikateľov a živnostníkov vo výrobnom a remeselnom sektore a službách dostupnými ekonomickými a legislatívnymi nástrojmi obce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Organizovanie pravidelných trhov a workshopov - vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním v regióne a kraji	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora marketingu domácich podnikateľov ,motivácia občanov využívať služby a nakupovať tovary miestnych podnikateľov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a vytváranie akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.1.2 Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania			
AKTIVITA Zapájanie miestnych podnikateľov do prípravy a realizácie projektov a grantov v prospech rozvoja obce a podnikateľského prostredia	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.1.3			

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom			
AKTIVITA Nákup softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Nákup aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obce na obecnom úrade	2016 - 2017	obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, starostovia	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.2.1 Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci			
AKTIVITA Modernizácia, oprava a budovanie poľných prístupových ciest, inžinierskych sietí a ďalšej technickej podpory pre zlepšenie výroby v poľnohospodárstve a ochrany životného prostredia	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora projektov a investičných aktivít na ochranu životného prostredia a výrobu ekologicky nezávadných potravín	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora pracovnej mobility a pomoc obce zamestnať sa v poľnohospodárstve trvale alebo sezónnych prácach ľuďom bez vzdelania a ďalším uchádzačom o zamestnanie	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.2.2 Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb			
AKTIVITA Podpora a propagácia pravidelného predaja poľnohospodárskych produktov z dvora v obci a v regióne	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Pravidelné organizovanie obecných trhov so zameraním na ochutnávku a predaj miestnych špecialít, kulinárske špeciality a nezávadné potraviny	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.3.1 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu			
AKTIVITA Výstavba a modernizácia remeselných dvorov a dielní na výrobu tradičných produktov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov;

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

			finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba a modernizácia ubytovacích zariadení pre podporu cestovného ruchu	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Výstavba sezónnej letnej reštaurácie s ponukou domácich produktov	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vybudovanie informačných a náučných tabúl v obci	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vybudovanie a údržba turistických, náučných chodníkov a cyklistických trás	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Vybudovanie oddychových a relaxačných zón	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora podnikania a vytvárania služieb v oblasti agroturistiky	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.3.2 Propagácia obce			
AKTIVITA Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Realizácia marketingových výstupov, pravidelná propagácia aktivít a podujatí v obci s cieľom prilákať návštevníkov z regiónu a kraja.	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora a rozvoj projektov medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce	2016 - 2017	obec Dvorníky-Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

			max 5%
AKTIVITA Vytvorenie propagačných materiálov obce	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Budovanie imidžu obce na základe histórie obce, folklórnych tradícií, tvorby remeselných produktov a tradičných výrobkov, prírodných zdrojov, chránených území, využitie potenciálu blízkosti hranice	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Investícia do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií) a remeselných dvorov	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora prezentácie príležitosti strávenia voľného času (propagácie cykloturistiky v spolupráci s okolitými obcami)	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
OPATRENIE 3.3.3 Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu			
AKTIVITA Podpora podnikateľov v oblasti služieb a doplnkových služieb v cestovnom ruchu	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov obce s cieľom predaja tradičných výrobkov (ľudovo-umelecké výrobky a iné) a poľnohospodárskych produktov	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Podpora organizovania tradičných jarmokov a trhov	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Pravidelné informácie o využívaní dotačných programov pre podnikateľov v cestovnom ruchu	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
AKTIVITA Metodická a asistenčná podpora obce malým a stredným podnikateľom v oblasti cestovného ruchu	2016 - 2017	obec Dvorníky- Včeláre, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiele, Žarnov, 2016

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

E FINANČNÁ ČASŤ

Zdroje financovania cieľov, opatrení a aktivít, definovaných v Programe rozvoja obcí tvoria dôležitú časť dokumentu. Finančný plán je reálnym odrazom schopnosti obcí realizovať konkrétne aktivity a tým aj životaschopnosti celého dokumentu. Náročnosť viacerých plánovaných aktivít predpokladá viacdrožové financovanie.

Aktuálna legislatíva umožňuje pre regionálny rozvoj využívať okrem vlastných zdrojov (rozpočet obce) aj zdroje zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev, zo štátnych účelových fondov, z prostriedkov fyzických osôb, z prostriedkov právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií i ďalších subjektov. Doplnkovým zdrojom sú finančné prostriedky z Európskej únie.

Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiele, Žarnov je rozvojovým dokumentom obcí. Obce v nadväznosti na strategickú, programovú aj finančnú časť tohto dokumentu každoročne pripravujú svoje rozpočty (jednoročný aj viacročný) tak, aby boli pripravené finančne zvládnuť plánované aktivity, aj v súvislosti s Akčným plánom na daný rok s využitím možností externých zdrojov. Program rozvoja obcí je strednodobým rozvojovým dokumentom. Obce pri jeho schvaľovaní zobrali do úvahy fakt, že z dôvodu strednodobosti (do roku 2022) nie je možné finančnú časť plánovaných aktivít čo do objemu plánovaných finančných prostriedkov presne vymedziť, len rámcovo predpokladať. Do precízneho spracovania finančného rozpočtu vstupujú viaceré faktory, predovšetkým miera inflácie a vývoj cien prác, služieb a tovarov všeobecne. Obce každoročne pri schvaľovaní svojho rozpočtu na nasledujúci rok, vrátane schvaľovania viacročného rozpočtu, pripravujú a zohľadnia aj aktualizáciu akčného plánu na nasledujúci rok a pripravujú pre jeho naplnenie aj finančný rozpočet.

OPATRENIE	TERMÍN REALIZÁCIE	CELKOVÝ OBJEM*	VLASTNÉ ZDROJE	VEREJNÉ ZDROJE*	ÚVEROVÉ ZDROJE*	SÚKROMNÉ ZDROJE*
1.1.1 Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre domácich podnikateľov a farmárov	2016 - 2022	400 000	max. 5%	190 000	0	0
1.1.2 Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obciach	2016 - 2022	600 000	max. 5%	380 000	0	0
1.1.3 Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obcí, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obcí	2016 - 2017	80 000	max. 5%	76 000	0	0
1.1.4 Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	2018 - 2019	40 000	max. 5%	38 000	0	0
1.2.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce	2018 - 2019	40 000	max. 5%	38 000	0	0
1.2.2 Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	2017 - 2019	60 000	max. 5%	57 000	0	0
1.3.1 Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obciach	2017 - 2019	300 000	max. 5%	285 000	0	0
1.3.2 Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb	2017 - 2020	80 000	max. 5%	76 000	0	0
1.3.3 Stabilizácia siete predškolských a školských zariadení v obciach	2018 - 2020	300 000	max. 5%	285 000	0	0
1.3.4 Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	2019 - 2020	100 000	max. 5%	95 000	0	0

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

1.3.5 Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	2017 - 2018	400 000	max. 5%	380 000	0	0
1.3.6 Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	2017 - 2020	600 000	max. 5%	570 000	0	0
2.1.1 Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obcí	2017 - 2022	360 000	max. 5%	342 000	0	0
2.1.2 Rozvoj dopravnej obslužnosti obcí	2018 - 2022	150 000	max. 5%	142 500	0	0
2.1.3 Zlepšenie vzhľadu obcí a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	2016 - 2019	120 000	max. 5%	114 000	0	0
2.2.1 Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	2018 - 2022	5 000 000	max. 5%	4 750 000	0	0
2.2.2 Podpora ekologického nakladania s odpadom	2017 - 2018	400 000	max. 5%	380 000	0	0
2.3.1 Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	2017 - 2018	400 000	max. 5%	380 000	0	0
2.3.2 Ochrana podzemných a povrchových vôd	2022	2 000 000	max. 5%	1 900 000	0	0
2.3.3 Zapojenie obcí do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	2016 - 2019	400 000	max. 5%	380 000	0	0
2.3.4 Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obciach	2018 - 2020	300 000	max. 5%	285 000	0	0
2.3.5 Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	2017 - 2018	100 000	max. 5%	95 000	0	0
2.3.6 Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	2018 - 2020	180 000	max. 5%	171 000	0	0
3.1.1 Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia nových podnikateľov	2018 - 2021	2 000 000	max. 5%	1 900 000	0	0
3.1.2 Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	2018 - 2022	2 500 000	max. 5%	2 375 000	0	0
3.1.3 Modernizácia technického a technologického zázemia obecných úradov a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	2016 - 2018	90 000	max. 5%	85 500	0	0
3.2.1 Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby potravín v obciach	2016 - 2019	160 000	max. 5%	152 000	0	0
3.2.2 Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	2020 - 2022	150 000	max. 5%	142 500	0	0
3.2.3 Stabilizácia odbytu	2020 - 2022	150 000	max. 5%	142 500	0	0

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

poľnohospodárskych produktov a výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb						
3.3.1 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	2018 - 2022	500 000	max. 5%	475 000	0	0
3.3.2 Propagácia obcí	2017 - 2019	90 000	max. 5%	85 500	0	0
3.3.3 Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	2018 - 2020	150 000	max. 5%	142 500	0	0

*Uvádzané v €

Zdroj: obce Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov, 2016

Finančná náročnosť Plánu rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov počas jeho platnosti a predpokladaný objem vlastných zdrojov počas jednotlivých rokov deklaruje ambície obcí a ich reprezentantov zabezpečiť rozvoj a zlepšiť podmienky života svojich občanov.

Tabuľka Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	ROK							SPOLU
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA*	190 000	680 000	780 000	630 000	320 000	200 000	200 000	3 000 000
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE*	130 000	640 000	1 830 000	1 380 000	1 250 000	1 090 000	3 090 000	9 410 000
EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCÍ*	70 000	100 000	1 250 000	1 220 000	1 250 000	1 200 000	700 000	5 790 000

*Uvádzané v €

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Schválený Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Služi ako rozvojový dokument pre obce a ich obyvateľov a podnikateľské zázemie. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených Cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Dôležitým faktorom sú aj komplikované vlastnícke vzťahy v obciach. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov do rozvoja obcí. Realizátorom Programu rozvoja obcí nie sú len samotné obce, ale aj obyvatelia, miestni podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obcí sa pri jednotlivých opatreniach počíta s viaczdrojovým financovaním.

Realizáciu Programu rozvoja riadi manažment obcí. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obcí. Raz ročne reprezentanti obcí priebežne vyhodnotia realizáciu Programu rozvoja a Akčných plánov na daný rok. Zároveň dohodnú Akčné plány na najbližší rok.

Program rozvoja obcí – ako strednodobý dokument – je možné kedykoľvek aktualizovať. Cieľom aktualizácie je identifikovanie vývojových tendencií a udalostí v obciach a ich využitie k aktualizácii tak, aby nedošlo k zásadnej zmene vízie, priorít a cieľov. Z dôvodu stability je doporučené prípadnú aktualizáciu prevádzať v určitých časových intervaloch v nadväznosti na ročné hodnotenie. Komplexná aktualizácia Programu rozvoja sa bude realizovať pred ukončením platnosti súčasného dokumentu.

Program rozvoja obcí je uverejnený na webovej stránke obce a je tak prístupný obyvateľom, podnikateľom aj širokej verejnosti. Nerieši a ani neovplyvňuje na územia NATURA 2000 a neovplyvňuje životné prostredie.

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCÍ

DOKUMENT	<p>PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-VČELÁRE, TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV</p> <p>ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia a stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PRO; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu územia; je členená na ANALÝZU VNÚTORNÉHO PROSTREDIA, ANALÝZU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA, hodnotenie rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov a zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT); STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, a výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja; PROGRAMOVÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt; REALIZAČNÁ ČASŤ: je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obcí, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov; FINANČNÁ ČASŤ: obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obcí; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;</p>
SPRACOVANIE	<p>FORMA SPRACOVANIA: Program rozvoja obcí Dvorníky-Včeláre, Turnianska Nová Ves, Zádiel, Žarnov je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Programu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Programu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obcí. Zdrojom informácií boli obecné úrady, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obcí, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Program rozvoja obcí je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.</p> <p>OBDOBIE SPRACOVANIA: Plán rozvoja obce bol spracovaný v období apríl - november 2016</p> <p>RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z 8 členov a k príprave Programu rozvoja obcí sa členovia riadiaceho tímu stretli 3x.</p> <p>PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z 15 členov a k príprave Programu rozvoja sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x.</p> <p>NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Program rozvoja obcí bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi spracovateľom a jednotlivými obcami za dohodnutú cenu za dielo.</p>
PREROKOVANIE	<p>Program rozvoja obcí bol prerokovaný a pripomienkovaný na obecných zastupiteľstvách: Obec Dvorníky-Včeláre dňa: 29. 8. 2016 Obec Turnianska Nová Ves dňa: 11. 10. 2016 Obec Zádiel dňa: 18. 11. 2016 Obec Žarnov dňa: 28. 9. 2016</p>
SCHVÁLENIE	<p>Program rozvoja obcí bol schválený na obecných zastupiteľstvách: Obec Dvorníky-Včeláre dňa: 29. 8. 2016 Obec Turnianska Nová Ves dňa: 11. 10. 2016 Obec Zádiel dňa: 18. 11. 2016 Obec Žarnov dňa: 28. 9. 2016</p>

PROGRAM ROZVOJA OBCÍ DVORNÍKY-**VČELÁRE**,
TURNIANSKA NOVÁ VES, ZÁDIEL, ŽARNOV

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

PHSR – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PRO – Program rozvoja obcí